

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

**на тему АБРЕВІАЦІЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ВІРТУАЛЬНІЙ
КОМУНІКАЦІЇ: ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ**

Виконала: студентка 2 курсу,
групи 8.0358-2 а-з
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови
та літератури (переклад включно),
перша - англійська
освітньо-професійної програми
Мова і література (англійська)
Зайцева Катерина Олегівна

Керівник д.п.н., доц. Надточій Н. О.

Рецензент к.філ.н, доц. Голуб Ю. І.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра англійської філології

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

« ____ » _____ 2020 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
ЗАЙЦЕВІЙ КАТЕРИНІ ОЛЕГІВНІ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проекту) «Абревіація у сучасній англійській віртуальній комунікації: лінгво-прагматичний аспект»

Керівник кваліфікаційної роботи (проекту) Надточій Наталя Олександрівна,
к.п.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ЗНУ від «22» квітня 2019 року № 596-с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту) 10 січня 2020 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту) теоретичні засади поняття «абревіатура», Інтернет дискурс, використання абревіатур у сучасній віртуальній комунікації

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1) здійснити огляд теоретичних джерел; 2) уточнити визначення терміну абревіатура; 3) проаналізувати різні підходи до класифікації абревіатур; 4) визначити функції абревіатур в текстах та в комунікації; 5) визначити особливості віртуальної комунікації та особливості Інтернет дискурсу та ареал використання абревіатур; 6) дослідити найуживаніші абревіатури в мережі Інтернет на матеріалі соціальних мереж (Facebook), скласти власний список та класифікувати їх; 7) зробити висновки з даного дослідження

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Надточій Н. О., кан.п.н. доц.	14.06.2019	14.06.2019
Розділ 1	Надточій Н. О., кан.п.н. доц.	21.09.2019	21.09.2019
Розділ 2	Надточій Н. О., кан.п.н. доц.	12.10.2019	12.10.2019
Висновки	Надточій Н. О., кан.п.н. доц.	25.11.2019	25.11.2019

6. Дата видачі завдання 14.06.2019 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх аналіз	травень 2019	Виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	червень 2019	Виконано
3.	Написання вступу	вересень 2019	Виконано
4.	Написання теоретичного розділу	вересень 2019	виконано
5.	Написання практичного розділу	вересень 2019	виконано
6.	Формулювання висновків	жовтень 2019	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	січень 2020	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	січень 2020	виконано
9.	Захист	січень 2020	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант

_____ (підпис)

К. О. Зайцева

_____ (ініціали та прізвище)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Н. О. Надточій

_____ (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

_____ (підпис)

М. В. Залужна

_____ (ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 53 стр., 88 джерел.

Об'єкт дослідження: англomовний віртуальний дискурс.

Мета роботи: комплексне вивчення лінгвопрагматичного аспекта віртуальної комунікації на матеріалі англійської мови.

Теоретико-методологічні засади: ключові положення теорії аббревіатур, розроблені в лінгвістиці (І. В. Арнольд, М. М. Шанський, К. Сунден, С. М. Шади́ко, В. В. Борисов, Є. М. Береговська та ін.).

Отримані результати: Існують різні підходи до класифікації аббревіатур лінгвістами. Це можна пояснити тим, що багато аббревіатур важко віднести до певного класу, так як існує деяка кількість граничних явищ між типами скорочень і тому деякі з них, зазнаючи змін, можуть переходити з одного типу до іншого. Розглянувши функції аббревіатур можна зробити висновок, що головною функцією скорочень у процесі віртуальної комунікації є функція економія часу для передачі більш стислої інформації. Більш того, користувачі соціальних мереж, форумів, блогів використовують аббревіатури в своїй мові не лише для економії часу, а й тому що така форма комунікації є нестандартною та незвичайною, тому приваблює користувачів мережі Інтернет. Сфери використання аббревіатур на сучасному етапі включають в себе дискурс ЗМІ, політичний дискурс, комп'ютерний дискурс, Інтернет дискурс. Нами були виділені найуживаніші аббревіатури в мережі Інтернет, зокрема у соціальній мережі Facebook ми склали свій власний список, а також класифікували вибрані в мережі Інтернет аббревіатури за власною класифікацією.

Ключові слова: *аббревіатура, дискурс, медіа дискурс, віртуальна комунікація, класифікація, мережа Інтернет.*

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 АБРЕВІАТУРА ЯК ЛІНГВІСТИЧНЕ ЯВИЩЕ	6
1.1 Історія виникнення абревіатур в англійській мові	6
1.2 Проблема визначення терміну «абревіатура»	10
1.3 Класифікація абревіатур.....	16
1.4 Функції абревіатур у тексті.....	21
1.5 Сфери використання абревіатур у сучасній комунікації	25
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ВІРТУАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЛЕКСИЧНОМУ РІВНІ. КЛАСИФІКАЦІЯ АНГЛІЙСЬКИХ ІНТЕРНЕТ АБРЕВІАТУР	31
2.1 Віртуальна комунікація та її особливості.....	31
2.2 Орфографія скорочень в віртуальній комунікації	36
2.3 Найбільш уживані абревіатури у чатах	38
2.4 Вплив використання абревіатур в мережі Інтернет на нормативну мову та комунікантів.	48
ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54

ВСТУП

Сьогодні суспільство та оточуюче середовище знаходиться під впливом процесу глобалізації. Науково-технічний прогрес розвивається дуже швидко і суттєво впливає на різні сфери нашого життя. Під його впливом з'являється все більше нових речей, явищ, які потребують назви. Це призводить до появи нових лексичних одиниць. Багато з цих нових слів часто стають скороченими. Нові аббревіатури не тільки спрощують процес спілкування, але й потребують розшифровки та пояснення. Поняття стають уніфікованими через інтернаціоналізацію, тому скорочення часто стають предметом лінгвістичних досліджень у сферах економіки, політики, ЗМІ, у побутовому спілкуванні, а також у віртуальній комунікації. Все це пов'язано з утворенням нових лексичних одиниць у мові, що з'являються, для того, щоб чіткіше відобразити картину світу через мовні засоби. Складні та складені слова займають велику частину лексичного змісту мови. Через це у мові виникає тенденція до скорочення лексичних одиниць, створення аббревіатур, усічення початкової, серединної або кінцевої частини слова.

Це дослідження присвячене вивченню аббревіаційних процесів, які є специфічною рисою віртуального дискурсу, порівняно нової форми мовного спілкування. У даній роботі розглядаються причини появи і швидкого поширення скорочень, а також аналізується можливість їх проникнення і впливу на норми національного мови.

Актуальність роботи полягає у наступному. Процес скорочення часто стає предметом лінгвістичних досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених І. В. Арнольд, М. Н. Куткіна, О. А. Манерова, L. Bellman, Ch. Kreidler, López Rúa, та інші. Поява все більшого числа скорочень в різних сферах пояснює і їх вивчення в економічній сфері [Мастерских 2009] в політичному дискурсі [Ракитина 2007], засобах масової інформації [Добросклонская 2005],

в побутовому мовленні [Salomova 2014]. Але на даний час вживання скорочень у віртуальному дискурсі є не досить дослідженим, через це збільшується інтерес до цієї теми і з'являється необхідність дослідити та проаналізувати процеси скорочень лексичних одиниць у віртуальній комунікації.

Наукова новизна полягає у спробі власного дослідження особливостей аббревіатур віртуального спілкування та створенні власного списку найбільш уживаних аббревіатур в мережі Інтернет.

Об'єктом дослідження є англomовний віртуальний дискурс.

Предметом дослідження є аббревіатури в соціальних мережах, зокрема у Facebook.

Метою дослідження є комплексне вивчення лінгвопрагматичного аспекта віртуальної комунікації на матеріалі англійської мови. Для дослідження даної мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- 1) уточнити визначення терміну «аббревіатура»;
- 2) проаналізувати різні підходи до класифікації аббревіатур;
- 3) визначити функції аббревіатур в текстах та в комунікації;
- 4) визначити особливості віртуальної комунікації та особливості Інтернет дискурсу та ареал використання аббревіатур;
- 5) дослідити найуживаніші аббревіатури в мережі Інтернет на матеріалі соціальних мереж (Facebook), скласти власний список та класифікувати їх.

Матеріалом дослідження стали приклади аббревіатур англійською мовою, що були зібрані на різних Інтернет форумах та у соціальних мережах. Загальна кількість 126.

Методи дослідження. Дослідження здійснювалося на основі таких методів та прийомів: лінгвістичного спостереження та аналізу, методу аналізу словникових дефініцій, описового та порівняльного методу, а також методу суцільної вибірки.

Практична значущість дослідження полягає у можливості використання його результатів під час проведення семінарських занять з лексикології та практичних занять з англійської мови.

Структура роботи: дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків, додатку та списку використаної літератури.

У вступі подано загальні відомості про дану наукову працю, починаючи від умотивування теми, мети, завдань, актуальності дослідження, визначення об'єкту, предмету до структурування роботи.

У першому розділі подаються загальні відомості про абрєвіатуру як лінгвістичне явище, особлива увага приділяється визначенню поняття «абрєвіатура», розглянуто питання класифікації та функціонування абрєвіатур в мові.

Другий розділ містить відомості про віртуальну комунікацію, власний аналіз використання абрєвіатур в мережі Інтернет та власний список найуживаніших абрєвіатур в віртуальному спілкуванні.

У висновках подано узагальнені результати проведеної роботи.

Загальна кількість сторінок 53, кількість використаних джерел 88.

РОЗДІЛ 1

АБРЕВІАТУРА ЯК ЛІНГВІСТИЧНЕ ЯВИЩЕ

1.1 Історія виникнення аббревіатур в англійській мові

Велика кількість скорочених лексем є одним з важливих факторів розвитку більшості сучасних мов. Скорочені лексичні одиниці функціонують в мові того чи іншого народу об'єктивно, а будь-яке об'єктивне явище характеризується наявністю певних закономірностей. У зв'язку з цим дуже важливо встановити процес виникнення цих закономірностей, розвиток і дослідження аббревіатур, а також їх місце в структурі англійської мови. Аббревіатури виникли дуже давно, ще на початку створення цивілізації. Цим фактом слід керуватися, виділяючи загальні межі та етапи в історичному розвитку аббревіатури в германських мовах.

Скорочення ж в германських мовах мають історію в кілька століть [Greule 2007, с. 131]. У передмові до «Словника скорочень» наводиться думка вчених, що «скорочення і короткі пропозиції існують так само довго, як і сама писемність» [Pfohl 1934].

Латинська мова представила свої нові лексеми у різних мовах. У період з XI по XVI ст., лексичні скорочення не просто зберігають своє існування, але і отримують потім широке поширення в Європі. У цей період виникають такі аббревіатури, що як правило, використовуються для написання науково-теологічних манускриптів латинською мовою в середньовічних університетах: лат. *a.p.C.* – *anno post Christum* («від Різдва Христового»); лат. *D.O.M.* – *Deo, optimo, maximo* («Богу, Найкращому, Найвеличнішому»); лат. *R.I.P.* – *requiescat in pace* («спочивай з миром»).

Під час розквіту писемності (XII–XIII ст.) змінюється процес використання скорочень: зароджуються особливі знаки для приголосних *n*, *m*, *r* і для складів з «а», підйом букви над рядком (наприклад, «а» є урізанням складу «аг» або «га»), закреслення, двокрапки, підкреслення і точки, які стоять над усіченими буквами або після них [Bischoff 1986]. Узуальні усічені одиниці виходять з ужитку, замість них виникають нові скорочення, які, як правило, формуються при написанні науково-теологічних рукописів на латині в університетах Середньовіччя [Lewandowski 1994]. У більш пізній період Середньовіччя переважно використовуються римські скорочення або тіротанські знаки. Це особливо очевидно при карбуванні монет, а потім в манускриптах: *A (AVGVR)* – авгури, римські жерці; *CENS P*, *CENS PERP (CENSOR PERPETVVS)* – цензор, римський магістрат; *INV (INVICTVS)* – непереможний. Дані приклади підтверджують той факт, що лексичні скорочення формуються за допомогою пропусків, поступово набирає обертів процес з'єднання букв, що не має в своєму складі семантично обумовленого кореня [Сокращения].

Так, наприклад, з'являються монограми як окремі випадки шифрування загальновідомих імен. В манускриптах використовуються правила тлумачення скорочень, створюються їх словники, які склалися як примітки для пояснення грамот. З поширенням дипломатії в Західній Європі такі словники ставали все більш популярними [Скржинская 1936].

Наступним значущим періодом для формування лексичних скорочень стає книгодрукування, так як саме в цей період словники, створені раніше в якості додатків до рукописів, поступово починають виходити з ужитку [Борисов 1972, с. 167-168]. Перші словники абревіатур датуються XV століттям. Найдавнішим з них вважають словник “*Modus Legendi abbreviaturas*” що був складений у 1475 році. І тільки у 1745 році під редакцією І. Вольтера був укладений словник “*Lexicon Diplomaticum, abbreviationes syllabarum et vocum diplomatibus et codicibus*”. Латинська мова відіграла також досить важливу роль в області юриспруденції, зокрема

в показаннях свідків, де велике значення мав характер використання слів можливим реципієнтом і сенс вихідної форми лексеми.

В цей час приділялося мало уваги ідентичності абрєвіатури, її використання як повноцінної лексичної одиниці. Через це виникало багато труднощів у комунікації, тому що абрєвіатури використовувалися лише на письмі у формі приміток для документів і не вживалися у мові на постійній основі.

Таке використання абрєвіатур зазнало змін в епоху Ренесансу. Протягом всієї історії свого виникнення і розвитку, скорочення мали статус «письмових елементів другого розряду», що ускладнювало процес комунікації для людини, незнайомої з їх значенням, в той час як перехід до готського шрифту на рубежі XV–XVI ст. призвів до об'єднання моделей скорочень, що викликало необхідність знання розшифровки деяких абрєвіатур. В цей час виникають акроніми, що поступово витісняють інші моделі процесу скорочення [Goldschmidt 1966].

Будь-які зміни або нові явища, що виникають у побутовому мовленні, часто починають поширюватися в інші стилі мовлення. Такі явища можна спостерігати й в англійській мові. Не випадково скорочення *cit*<*citizen*, вперше зареєстроване в 1641 р. набуло широкого поширення саме в придворних колах за часів Реставрації Стюартів. У 1660-1700-х рр. з'являються слова *miss*<*mistress*; *mob*<*mobile*; *hack*<*hackney* [Барінова 2008а]. Крок за кроком абрєвіація перестає бути соціально-маркованою і стає звичним явищем у всіх сферах життя людини. Скорочення і неологізми піддавалися нападкам пуристів протягом всього XVIII–XIX ст., що свідчить про значну їх кількість й інтенсивність використання у мові [Фридрих 2001, с. 152].

Наступне збільшення числа скорочених слів доводиться на час Першої світової війни, так як починається активне використання американцями абрєвіатур для номінації політичних (*CP USA* – *The Communist Party of the*

United States of America) і економічних організацій (*AB&Q – Appropriation for Barracks and Quarters*) [Cannon 1989].

Так, в 1918 році англійський учений Вільям Кірбі розподілив всі усічені одиниці мови саме з військової тематики на британські, французькі, німецькі, американські і загальні аббревіатури [Kirby 1918]. Тож можна зробити висновок, що процес скорочення в англійській став одним з головних методів словотворення після Першої світової війни.

На сучасному етапі, не звертаючи увагу на прогрес у всіх сферах життя, людство прагне до економії ресурсів. Це пов'язано з розвитком науково-технічного прогресу, а також з тим, що сучасне суспільство хоче бути інтегрованим та глобалізованим. В результаті цих процесів виникає безліч нових понять, які формуються за допомогою складних слів, адже саме ці види термінів дають можливість відобразити певні ознаки найбільш точно і досконально [Algeo 1975, Kunkel 2007].

Виникнення нових аббревіатур зумовлює зміну і розвиток мовної системи в цілому та її окремих аспектів: фонетичного, граматичного, синтаксичного, лексичного і прагматичного. Труднощі дослідження аббревіатур полягають в тому, що скорочення мають досить багатогранний характер. Більш того, окремі аббревіатури можуть зливатися з іншими явищами: зі знаками, умовними позначеннями, символами, цифровими позначеннями тощо. Очевидно, що поява аббревіатур не піддавалася систематизації, кожен новий процес словотворення відрізнявся унікальністю як в графічному, так і в фонетичному плані [Kirby 1918].

Проаналізувавши подану інформацію можна зробити висновок, що дослідження скорочень в англійській мові розвивається швидкими темпами, так як з кожним новим етапом розвитку мови, з'являється все більше нових аббревіатур. Явище аббревіації є актуальним питанням в сучасній лінгвістиці та представляє собою великий інтерес для дослідників як показник змін, адже аббревіатури виникають при змінах в суспільстві: з'являються нові фірми, підприємства, явища, предмети. Процес сучасного вивчення

скорочень можна порівняти з періодом XV ст. Аргументом є величезний обсяг інформації, в тому числі й аббревіатур, які повинні бути зафіксовані на лексикографічному рівні. У XV ст. важливу роль зіграв винахід друкарства. На сучасному етапі високі технології, а також процес переходу в інформаційне суспільство сприяють збору аббревіатур за допомогою пошукових систем, електронних словників і лінгвістичних корпусів.

1.2 Проблема визначення терміну «аббревіатура»

На даний час існує доволі багато досліджень, присвячених аббревіатурам: Л. В. Беспам'ятна [Беспамятная 2015], О. А. Манерова [Манерова 2010], [Н. Н. Ракитина 2007], Т. С. Сергеева [Сергеева 2015], І. О. Уліткін [Улиткин 2014], Є. Ю. Скороходова [Skorokhodova 2015].

Вчені досліджують різні аспекти аббревіатур: їх походження, особливості використання в мові, але одним з основних моментів залишається надання визначення лексичному скороченню. Різні підходи до аналізу процесу скорочення та його результату не дають єдиної відповіді в розкритті основних ознак скорочених одиниць.

Одним з перших вчених лінгвістів, що виявив інтерес до питання визначення аббревіатури був шведський дослідник К. Сунден. У своїй роботі «Матеріали до вивчення еліптичних слів в сучасній англійській мові», він уперше торкається питання скорочення мовних одиниць. К. Сунден, досліджуючи загальні причини, що пояснюють появу скорочених лексичних одиниць, розмежовує: а) семіологічний, або функціональний фактор, пов'язаний з необхідністю трансляції емоцій того, хто говорить; б) фактор практичного використання, який пов'язаний з більш економними засобами отримання повідомлення. Вчений також вказує на важливий процес аналогії при запозиченні іншомовних слів [Sunden 1904].

А. Мартіне зазначає, що «ядром еволюції мови є економія мовних зусиль». «Постійне протиріччя між потребами спілкування людини і його прагненням звести до мінімуму свої розумові та фізичні зусилля може розглядатися в якості рушійної сили мовних змін. Тут, як і в ряді інших випадків, поведінку людини підпорядковано закону найменшого зусилля, відповідно до якого людина витрачає свої сили лише в тій мірі, в якій це необхідно для досягнення певної мети» [Мартіне 1963, с. 532].

Крім вищенаведених причин, виникнення скорочених лексичних одиниць виступали й інші фактори. І. В. Арнольд зауважує, що «в англійській мові скорочення, поширені головним чином як форма асиміляції запозичених слів, завдяки якій дані іноземні слова наближаються за своїм звуковим виглядом до споконвічно англійських з їх характерною односкладовістю» [Арнольд 1959].

Більшість лінгвістів (Д. І. Алексєєв, Л. М. Бойченко, Ф. Брюно, В. Г. Даниленко, К. А. Дюжикова, О. А. Земська, Н. Ф. Клименко, С. І. Ожегов, І. С. Самохотська, О. А. Стишов, М. М. Шанський) розглядали скорочення як номінативний тип слів. Вчені визнають аббревіацію й аббревіатуру словотвірним явищем, а отже, визнають аббревіацію як морфологічний спосіб словотворення, а аббревіатуру – як похідну одиницю, утворену цим способом.

На думку вченого М. М. Шанського, скорочення полягає лише в утворенні простих похідних слів унаслідок довільного скорочення вихідних твірних лексичних одиниць. Він визначає аббревіацію, зважаючи лише на спосіб скорочення мотивувальних одиниць і склад похідних. На його думку, «аббревіація – це довільне й незалежне від структури мотивувального слова скорочення його фонетичного складу з наступним оформленням залишкової частини у синонімічний іменник. За допомогою аббревіації скорочені слова утворюються внаслідок скорочення слова або фразеологічного звороту до певного звукового комплексу на приголосний, який одразу входить до системи відмінюваних іменників

чоловічого, (зрідка) жіночого роду. Утворення нових слів, зазначає М. М. Шанський, за допомогою абрєвіації може відбуватися не лише внаслідок скорочення фіналу слова, але і внаслідок «вилучення» його початку або середини» [Шанський 1968, с. 287].

С. М. Шадико висловлює думку, що при абрєвіації відбувається конденсація, ущільнення лише матеріальних одиниць мотивувального комплексу, проте семантичне значення не зазнає скорочення. Вчений вважає, що своєрідності абрєвіатурному способу словотворення надають декілька особливостей, основними з-поміж яких є довільність стосовно морфологічного членування фрагментів, які в процесі абрєвіації утворюють нову лексичну одиницю, самостійне існування в мові лексем, на базі яких утворюються елементи абрєвіатур, співвідношення цих елементів зі словами у момент деривації та відсутність у них самостійного значення в абрєвіатурному слові, особливі формально-змістові співвідношення словотвірної пари, а також синонімічне використання абрєвіатур і вихідних синтагм [Шадико 2000, с. 10].

Відома також спроба кваліфікувати поняття «абрєвіація» й «абрєвіатура» у межах підходу, що розвиває концепцію визначення абрєвіації як процесу скорочення слів вихідних словосполучень, а абрєвіатуру – як скорочений відповідник словосполучення, що утворився внаслідок абрєвіації не як способу словотворення, а як одного з видів скорочування [Могилевський 1966, с. 29].

Згідно з В. В. Борисовим: «Скорочення – це одиниця усного чи письмового мовлення, створена з окремих (не усіх) елементів звукової чи графічної оболонки деякої розгорнутої форми (слова чи словосполучення), з якою ця одиниця знаходиться у лексико-семантичному зв'язку. При утворенні скорочення можуть використовуватись окремі звуки (літери), групи звуків («уламки морфем») та цільнооформлені компоненти у різних комбінаціях. Закономірності утворення скорочень нерозривно пов'язані з устроєм конкретної мови та її розвитком

як суспільного явища. Важливою формальною ознакою скорочень є їх фонетичний чи графічний мотивований зв'язок з нескороченою формою, оскільки він (зв'язок) служить об'єктивним критерієм ідентифікації скорочень» [Борисов 1972]. Вчений розуміє під аббревіатурою літеру чи коротке сполучення літер, що мають алфавітну схожість із вихідним словом або висловлюванням і використовуються замість цього слова або висловлювання для лаконічності [Борисов 1972, с. 100].

Е. М. Береговська називає аббревіатури структурно-стилістичними еквівалентами слів і словосполучень, які отримують «перевагу в циркуляції, в той час як розгорнуте найменування служить лише засобом тлумачення аббревіатури» [Береговская 1986].

Відомий лінгвіст О. Д. Мешков виходить із значення самого терміна, маючи на увазі під поняттям «скорочення» численні та різноманітні процеси, в результаті яких слово, так чи інакше, скорочується в порівнянні зі своїм прототипом [Мешков 1985].

В. Фляйшер взагалі розглядає скорочення як особливість лише письмової мови на противагу усіченню як способу отримання особливих лексичних одиниць, які можуть зустрічатися також і в усній мові [Фляйшер 1984, с. 134].

Г. Марчанд вважає, що скорочення є викривленням уже існуючих слів. Разом із тим, заперечуючи можливість скорочень використовуватись поряд із стандартними англійськими словами, він вважає необхідним визнати, що з часом більшість, навіть жаргонні скорочення, тобто стилістичні варіанти слів, ставали повнозначними словами і рівноправними одиницями мовної системи [Marchand 1966, с. 357].

У своєму дослідженні «Значення і зміна значення» Г. Стерн серед основних факторів визначення аббревіатур і їх відмінності від інших лексем мови називає [Stern 1931]:

1. Фонетичні причини (*phonetic causes*); в результаті їх дії з'явилося *shun* від *attention*;

2. Графічні причини (*graphic causes*); дію цих причин проявляється у випадках *auto* від *automobile*, *gent* від *gentleman*;

3. Функціональні причини (*functional causes*), де найбільш важливу роль відіграють евфемізми (*euphemistic shortening*).

Ш. Баллі вказував на тенденцію англійської мови до скорочення, трансформуючи “*Zoological garden*” в “*zoo*”, “*popular concerts*” в “*pops*” [Баллі 1955, с. 301].

Х. Марчанд пише: «Прогрес науки, головним чином хімії, в ХІХ столітті відіграв важливу роль у розвитку «Слововиробництва», визначаючи аббревіатуру як утворення нових усічених слів. Цей процес пояснюється тим, що різні хімічні з'єднання і речовини, відкриті на той момент, потребували нових слів для своєї номінації, такі назви відтворювалися шляхом складання частин слів, що визначають використовувані елементи, в штучне слово: *acetal* (з *acetic alcohol*), *aldehyde* (з *alcohol dehydrogenatum*), *methoxyl* (з *methyl, oxygen* і *-yl*) [Marchand 1969, с. 28-31].

Х. Бредлі висловлює думку, що скорочення – це заміна у швидкій недбалій або жартівливій мові всього слова його частиною [Bradley 1946, с.147].

Мовознавець І. П. Шелковина розділяє думку Бредлі та стверджує, що аббревіатури, виникаючи як колоквиальні, інколи жаргонні, стилістично «знижені» слова, у процесі довготривалого і регулярного вживання втрачають своє першочергове стилістичне забарвлення і входять у загальноживану мову в якості нейтральної одиниці [Шелковина 1996, с. 58].

На переконання К. А. Дюжикової, специфіка аббревіатурного способу словотвору полягає в тому, що компоненти лексичного скорочення існують в особливому вигляді, оскільки аббревіатура є таким складноскороченим найменуванням, у якому переважну більшість частин вихідної або мотивувальної конструкції важко впізнати, оскільки вони не становлять конкретної основи вихідної конструкції, а є лише редукованою її частиною.

Абревіацію дослідниця називає гібридним способом словотвору, вказуючи на спорідненість аббревіації та словоскладання. «Абревіацією можна вважати будь-які процеси скорочення одиниць. Водночас тут присутні два різні процеси: скорочення, а далі й складання скорочених елементів» [Дюжикова 1997, с. 6-12].

Звертаючись до вітчизняної лінгвістики, можна сказати, що тут існує декілька визначень аббревіатури. Наприклад, лінгвістичний енциклопедичний словник дає таке визначення аббревіатури: «Іменник, що складається з усічених слів, що входять у вихідне словосполучення, або з усічених компонентів вихідного складного слова, де останній компонент аббревіатури може бути також цілим (неусіченим) словом» [Ярцева 1990, с. 6-7].

У словнику С. І. Ожегова аббревіатура має схоже визначення: «іменник, утворений з усічених відрізків слів ... з таких же відрізків в поєднанні з цілим словом ...а також з початкових звуків слів або назв їх початкових букв... складноскорочене слово» [Ожегов 1999].

У Великому тлумачному словнику російської мови С. А. Кузнецова, поняття «аббревіатура» визначається як «складноскорочене слово, утворене з початкових букв або складів будь-якого словосполучення» [Кузнецов 1938, с. 25].

Звернемося до зарубіжних дефініцій аббревіатури. У словнику Merriam-Webster "*Abbreviation is a shortened form of a written word or phrase used in place of the whole*" [Merriam-Webster]. В іншому тлумачному словнику англійської мови "*An abbreviation is a short form of a word or phrase, made by leaving out some of the letters or by using only the first letter of each word*" [Collins 2008].

Інше визначення аббревіатури можна знайти в лінгвістичному словнику Левандовські «аббревіатура – це скорочення або коротке слово за типом утворення» [Lewandowski 1994].

Підводячи підсумки, можна сказати, що у вітчизняній лінгвістиці аббревіатуру часто відносять до певної частини мови (іменника), але при

цьому не звертається увага на форму, а у зарубіжній лінгвістиці розшифрованою абревіатур також є словосполучення.

Завданням нашого дослідження найбільш відповідає визначення лінгвіста В. В. Борисова [Борисов 1972] «Скорочення – це одиниця усного чи письмового мовлення, створена з окремих (не усіх) елементів звукової чи графічної оболонки деякої розгорнутої форми (слова чи словосполучення), з якою ця одиниця знаходиться у лексико-семантичному зв'язку.

1.3 Класифікація абревіатур

Дуже часто, коли лексичні скорочення досліджувалися, виникала потреба їх систематизувати та надати їм класифікацію. Великий внесок у вивчення теорії абревіації англійської мови внесли такі вчені, як В. В. Борисов, Є. П. Волошин, М. М. Сегаль, Н. Marchand, G. Stern, G. Cannon, Ch. Kreidler. Щодо вітчизняних вчених, то цим питанням займалися І. В. Арнольд, Л. І. Сапогова. Кожен з цих вчених залишили свій відбиток не тільки в дослідженні самих скорочень, а також у їх класифікації та визначенні місця у структурі мови.

Але, статус абревіатур у номінативній системі мови є досі невизначеним. Одні мовознавці стверджують, що абревіатури є не самостійними номінативними одиницями, а формальними дублетами твірних повних слів та словосполучень. Інші заперечують це твердження, оскільки існують випадки, коли значення абревіатури й повного словосполучення не збігаються. А деякі науковці вважають, що скорочені утворення є проміжним явищем між самостійними похідними словами і фонетичними варіантами співвідносних твірних слів.

В усній мові існують свої зразки скорочень, які можуть відрізнятися від зразків у писемному варіанті. Деякі з них можуть переходити з усних до писемних і навпаки. Через це виникає питання про походження того чи іншого скорочення.

Дубенец Є. М. виділяє два типи скорочень: письмові та лексичні. Письмові скорочення найчастіше мають графічну форму, тобто представлені знаками, наприклад *Cap* – *captain* (англ. мова), *P.S* – *post scriptum* (лат.). Найстаріші графічні скорочення в англійській мові мають латинське походження. *e.g.* – *for example (Latin example gratia)*, *a.m* – *in the morning (ante meridiem)*, *No* – *number (numero)*. [Дубенец 2002].

Найголовніша ознака таких скорочень, це їх обмеженість використанням лише у письмовому варіанті мови. Наприклад при читанні, *Oct* повністю співпадає з *October*, *Mr* – *Mister*, *Mon* – *Monday* (англ.).

Існує декілька семантичних груп таких скорочень:

1. Назви днів тижня: *Tue* – *Tuesday*, *Wed* – *Wednesday*.
2. Назви місяців: *Sept* – *September*, *Apr* – *April*.
3. Назви графств Великобританії: *Yorks* – *Yorkshire*.
4. Назви штатів в США: *Calif* – *California*
5. Воєнні звання: *col* – *colonel*.
6. Звернення: *Dr* – *Doctor*.
7. Наукові ступені: *BA* – *Bachelor of Arts*, *PhD* – *Doctor of Philosophy*.
8. Одиниці часу, ваги, довжини: *ft.* – *foot*, *sec.* – *second*, *min.* – *minute*

тощо.

Але інколи деякі графічні скорочення можуть переходити до усного мовлення та залишатися там. Цей процес характерний для політичного дискурсу, наприклад *MP* – *Member of Parliament* або *Washington D.C.* – *district of Columbia*, *Ala* – *Alabama*.

Лексичні аббревіатури в свою чергу поділяються на декілька типів. Ми пропонуємо розглянути класифікацію лінгвіста І. В. Арнольд. Вона поділяє усі скорочені слова на окремі групи: “*Acronyms*” (акроніми), “*Initialisms*”

(ініціальні скорочення) і “*Abbreviation*” (абревіатури). Відповідно до даної класифікації до першої групи належать слова, які читаються так, як і відтворюються на листі: *UNO* (з англ. мови – *United Nations Organisation*); *SALT* (з англ. – *Strategic Arms Limitation Talks*); *NOW* (з англ. – *the National Organisation for Women*) [Arnold 1986, с. 12-15]. Ініціалізми від звичайних абревіатур в усному мовленні відрізняються тим, що кожна буква слова читається як в алфавіті – по черзі. Це обумовлює ще одну їх назву – “*alphabetisms*”. Лопес Руе в своїй класифікації вважає ініціалізми першою в ієрархії категорією, що включає в себе як акроніми, так і «алфавітизми» [López Rúa 1997].

Третя група являє собою скорочені форми слів або фраз, що використовуються на листі замість свого повного еквівалента для економії простору і часу.

Ми пропонуємо розглянути ще одному класифікацію абревіатур, лінгвіста Т. С. Сергєєвой, згідно з якою усі скорочення поділяються на чотири групи: власне ініціалізми (алфавітизми), акроніми, усічення, злитки (слова-злитки, зрощення, телескопізми) [Сергєєва 2015, с. 155].

До першої категорії (алфавітизми) відносяться такі лексичні одиниці, як *FBI* (з англ. *Federal Bureau of Investigation*).

До другої групи (акроніми) відносяться скорочені одиниці, читаються як повноцінні слова: *AIDS* (з англ. СНІД).

Окрему групу становлять слова-злитки – комбіновані між собою усічення, такі як *ProAm* (с англ. – *professional-amateur* професійно-аматорський).

У 1968 р. Л. Г. Хеллер і Дж. Макрис запропонували кілька нових принципів для типології скорочених лексичних одиниць, в яких ініціалізми є окремим випадком скорочення [Heller 1979].

Це явище можна пояснити з точки зору семіотики, так як ініціалізми, так і скорочення становлять значну групу мовних знаків. Дж. Альгео виділив в системі ще п'ять таксономічних одиниць лексики: запозичення, скорочення,

складні слова, контаміновані слова, асимільовані одиниці [Algeo 1975]. А в 1979 році Ч. Крейдлер розділив всі скорочення на три категорії: акроніми, лексика зворотного словотворення і усічені слова [Kreidler 1979, с. 24].

Дж. Кеннон у своїх працях описує процес абрєвіації як явище безглузде, часто неоднозначне, іноді майжне невимовне і потворне, а не благозвучне (“meaningless, often ambiguous, sometimes unpronounceable, and ugly instead of euphonic”) [Cannon 1989].

Скорочених слів, які не уявляють собою абрєвіатури і акроніми, дуже багато в сучасній мові. Вони не є назвами різного роду заходів, фірм і термінів, але система їх організації має досить великий розподіл [Marchand 1969, с. 37-39].

Згідно з М. Хансом та Л. Бауер, все усічені слова можна розділити на чотири великі групи: *back clipping* (усічення кінця лексеми), *fore-clipping* (усічення початку лексеми), *middle clipping* (усічення середини лексеми), *complex clipping* (складне складене усічення) [Bauer 1983, с. 28-30].

Л. І. Сапогова класифікувала абрєвіатури, поділивши їх на чотири групи:

До першої групи належать синтаксичні скорочення, які, в свою чергу, поділяються на семантико-синтаксичні (*public – public house, Liberals – Liberal party*) і морфолого-синтаксичні (*char – char woman*).

До другої групи відносять фоно-морфологічного скорочення типу *doc – document*. Найчастіше даний вид представляє усічення першої частини слова.

Третя група скорочень включає фонографічні лексеми (*Mr. – Mister*), часто виступають в ролі звернень, звань, ступенів в якій-небудь сфері діяльності. Змішані абрєвіатури представляють об’єднання ініціалізма і повноцінного слова (*X-ray – рентген*), вони можуть бути представлені урізанням як з початку лексеми, так і в кінці слова [Сапогова 1968].

Звернувшись до електронного ресурсу [Allacronyms], ми визначили, що в англійській мові існує 11 типів абрєвіатур.

Першу групу складають “*Anacronyms*” – це заміна іншого акроніму, який більше не використовується, бо є застарілим. Прикладом може бути лексема *radar* – *radio detection and ranging* (виявлення і вимірювання дальності радіохвиль).

Іншу групу становлять “*Alphabetisms*” – теж саме, що ініціалізми та ініціальні акроніми. Ця група представляє ініціальні аббревіатури: *EU* – *European Union* (з англ. – Євросоюз). Дані лексичні одиниці вимовляються згідно алфавітним вимови тих чи інших букв.

Наступна група має назву “*Macronyms*”. Це акроніми, що стали словом у процесі мовлення, що відповідає нормам читання та вимови. Наприклад, автомобільна компанія *FORD* позиціонувала себе як *First On Race Day* (Перша на день перегонів).

Продовжує список категорія під назвою “*Euphonious acronym*” – це акроніми, при утворенні яких слова або елементи, що звучать неблагозвучно, відкидають. Наприклад, *laser* – *Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation*, *radar* – *Radio Detection And Ranging*.

Інша група має назву “*Immigrant acronym*” – це акроніми, що були запозичені з інших мов. Наприклад, *Respondez S’il Vous Plait* (з франц. Дайте відповідь, будь ласка) перейшла в англійську за допомогою скороченою лексичної одиниці *RSVP*.) *Initialisms* ми розглянули вище.

“*Hybrid acronym*” це акронім, який має ознаки як і аббревіатури так і складового скорочення. Типовим прикладом такого акроніма можна вважати *JPEG* – *Joint Photographic Experts Group* (з англ. Об’єднана група експертів з фотографії).

Наступна група називається “*Nested acronym*”, тобто акроніми, в яких одна з літер означає інший акронім. Наприклад, *AIM* – *AOL Instant Messenger* (з англ. програма для миттєвого обміну повідомленнями).

Наступну групу складають акроніми, що мають назву “*Obsolete acronym*”. Це акроніми, що більше не використовуються, або були замінені іншими.

Існують також акроніми, що мають назву “*Redundant acronym*”. Вони характерні тим, що складається враження, ніби слово у акроніму повторюється двічі. Типовими прикладами таких акронімів можна вважати *PIN Number* (з англ. мови – пін-код) *ATM Machine* (з англ. мови – банкомат), *LCD display* (з англ. мови – рідкокристалічний дисплей).[Heller 1968, с. 201-208]. Також до цієї класифікації входять “*Recursive acronyms*” (рекурсивні акроніми), “*Self-referential acronym*” (автореферентні акроніми), “*Syllable acronym*” (складові акроніми), “*Three-Letter Acronyms*” (трьохбуквені акроніми), “*HTML acronym and abbreviation tags*” (Акроніми HTML і аббревіатури тегів).

Ми можемо зробити висновок, що вченими було розроблено багато класифікацій аббревіатур і всі вони варті уваги, дослідження та вивчення, але ми дійшли висновку, що жодна класифікація повністю не відповідає зібраному нами практичного матеріалу. В такому випадку, необхідно створити більш удосконалену класифікацію для повної характеристики мовних одиниць.

1.4 Функції аббревіатур у тексті

Важливо відмітити, що дуже небагато дослідників приділяють достатньо уваги даному питанню. Але це питання є досить важливим, так як, визначивши функції аббревіатур, можна більш точно окреслити можливі шляхи розвитку і функціонування аббревіатур в усній і письмовій мові.

В даному пункті нами будуть представлені три основні функції аббревіації. Відомо, що безперервний розвиток суспільства веде до постійного виникнення нових понять, які часто виражаються розгорнутими, багатоскладовими, громіздкими поєднаннями, явно незручними для багаторазового, постійного використання. Усяка мова прагне до економії

та точності у вираженні, і ця тенденція особливо проявляється в абрєвіації. В абрєвіатурах інформація передається меншим числом знаків, тому «ємність» кожного знака більше, ніж у відповідних вихідних одиницях, що дає розглядати абрєвіацію як один з видів оптимізації мовного повідомлення. Тому одна з основних функцій абрєвіації в процесі комунікації полягає в більш економному вираженні думки та усунення надмірності інформації [Потоцкая 1974].

Очевидно, що науково-технічні абрєвіатури сприяють більш ємній і точній передачі інформації, а загальноживані скорочення набагато спрощують процес комунікації. Внутрішня форма технічних і наукових абрєвіатур забувається значно швидше, ніж загальноживаних скорочень. Більш того, багато скорочень вводяться в спеціальний текст без розшифровки. Абрєвіатура в цьому випадку виконує дейктичну (відсилочну) функцію, будучи безпосереднім маркером категорії складності [Могилевский 1966].

Використання скорочень в якості засобу експресії також можна розглядати як універсальну тенденцію функціонування скорочень. Експресивна функція абрєвіації тісно пов'язана з явищем синтаксичної омонімії або «синтонімії» [Липатов 1991]. Виходячи з розуміння того, що омонімія – це два мовних знака, що мають тотожні значення, то синтаксична омонімія – це однакові за структурою та лексичним наповненням, але різнотипні за змістом синтаксичні конструкції. А. Т. Липатов вважає, що синтаксична омонімія – це також багатозначність моделей, що мають різне лексичне наповнення, яке для неї байдуже (наприклад, двері, що відкриваються ключем і двері, що відкриваються водієм).

На думку А. Т. Липатова термін «синтаксична омонімія» вимагає заміни, йому може асистувати зручний термін «синтонімія». І тоді терміну «синтаксичний омонім» буде відповідати настільки ж зручний і легко корелюючий термін «синтонність», за який приймається семантична одиниця синтонімії. В останню третину минулого століття в синтонімію вторглася

аббревіація, яка бере активну участь у створенні багатозначності тексту. В першу чергу мова йде про омоакроніми – скорочені одиниці, які за своєю структурою збігаються з узуальними словами і виступають в якості їх фонетичних дублів. Будучи включеними у текст, омоакроніми – при наявності там відповідних їм лексичних омопар – можуть створювати виразний каламбурний ефект. Досліджуючи різного роду періодичні видання А. Т. Липатов дає наступні приклади: «Наш МАЛ хоч і малий, та молодецький», де МАЛ – «Міжнародний альпіністський табір», або «Аеробус – НЕ кавун: їм не закусиш», де Аеробус – «атомна реактивна блокова установка» [Липатов 2000].

Лінгвіст пише, що «подолавши вузькі рамки «чистого» словотворення і все більш лексиколізуючись, аббревіація проявила себе і в такій раніше для неї «забороненій» мовній області, як синтонімія, а значить аббревіація є не тільки, а часто і не стільки засобом економії різного роду зусиль, скільки одним із засобів експресії, який отримав особливе поширення в пресі останніх років» [Липатов 2001]. Таким чином, ми можемо виділити три основні функції аббревіатур:

1. Функція економного вираження думки і усунення надлишку інформації.
2. Дейктична функція.
3. Експресивна функція.

Відомо, що аббревіатури і, зокрема, усічені слова, грають важливу роль в тексті і можуть виконувати в ньому цілий ряд функцій. Серед них можна особливо виділити:

1. Функцію компресії тексту, підвищення його інформативності за рахунок скорочення протяжності тексту.
2. Експресивну функцію в заголовках для додання їм лаконізму і помітності.

3. Експресивну функцію за рахунок контрастного вживання абревіатур на тлі нейтральної та книжкової лексики для зниження загальної тональності тексту, надання їй розмовної забарвлення.

4. Експресивну функцію для створення іронічного або гумористичного ефекту.

Всі перераховані вище функції спостерігаються як в газетному, так і в художньому тексті, однак можна припустити, що перші дві вищезгадані функції (функція компресії тексту та експресивна функція) найбільш часто виконуються абревіатурами в газетному тексті. Наприклад, в мові преси можуть спостерігатися скорочення, які в минулому були графічними, а стали лексичними, такі як *PC*, *TV* тощо. У газетному тексті ми не зустрінемо слово *television*, замість нього вживається *TV*. Ці скорочення виконують функцію компресії тексту, підвищуючи його інформативність за рахунок скорочення протяжності тексту.

Для художнього тексту найбільш характерні експресивна функція за рахунок контрастного вживання абревіатур на тлі нейтральної та книжкової лексики для зниження загальної тональності тексту і додання їй розмовної забарвлення і експресивна функція для створення іронічного або гумористичного ефекту. Наприклад, для зниження загальної тональності тексту і додання їй розмовної забарвлення автор роману «Я візьму Манхеттен» Джудіт Кранц вживає скорочення *ad* (від *additional*), *WWD* (від *Women's Wear Daily*) [Ракитина 2007].

Тобто, ми можемо зробити висновок, що абревіатури можуть виконувати різні функції у тексті, зокрема компресійну, дейктичну та експресивну, впливаючи на читача, економлячи його час та впливаючи на його емоційний стан.

1.5 Сфери використання абревіатур у сучасній комунікації

Наявність надзвичайно великої кількості скорочених лексичних одиниць різного роду є однією з характерних рис лексики в різних областях. Скорочення широко поширені як в усному мовленні, так і в різних письмових документах.

Розглянемо найбільш поширені сфери використання лексичних скорочень в сучасній комунікації.

Скороченню найчастіше піддаються технічні терміни, назви груп і організації. Зазвичай абревіатури вживаються частіше, ніж самі терміни: *VCR (video-cassette recorder)*, *TM (transcendental meditation)*, *P.C. (Personal computer)*, *MTV (Music Television)*.

Сфери вживання акронімів, як правило, чітко обмежені. Обмеження на вживання акронімів прописані денотативним значенням слів, що входять в них. Так, одиниці типу *MIPS*, *RAM (random – access memory)*, *ROM (read – only memory)* обмежені у вживанні рамками комп'ютерної техніки; *PINS (persons in need of supervision)*, *SWAT (special weapons and tactics)* вживаються в юриспруденції; *DOMSAT (domestic satellite)*, *GUIDO (guidance officer)* – в аерокосмонавтиці; *MEDLARS (Medical Literature Analysis and Retrieval System)* – в медицині [Ракитина 2007].

На особливу увагу заслуговують акроніми, що вживаються в сфері освіти: *TEFL (Teaching English as a Foreign Language)*, всім відома Міжнародна організація викладачів англійської мови як іноземної *IATEFL (International Association of Teachers of English as a Foreign Language)* і американська організація *TESOL (Teachers of English to Speakers of Other Languages)*.

Акроніми також вживаються в сфері охорони навколишнього середовища: *UNEP (United Nations Environmental Program)*, *ADAPTS (Air Deliverable Antipollution Transfer System)*.

Слова-злитки грають важливу роль в сучасній розмовній і газетно-публіцистичній мовах, тобто в тих стилях мовного спілкування, де прагнення до оперативності викладу особливо відчутно.

Працівники телебачення активно використовують скорочення: *informercial* – 15-хвилинна програма, що передається по кабельному телебаченню, що з'єднує рекламу з інформацією; *infortainment* – музично-інформаційна програма. Такі слова, як *dancercise (dance, exercise)* і *jazzercise (jazz, exercise)*, вживаються в молодіжному середовищі [Светличная 2016].

Вживання телескопних новоутворень обмежене також рамками назв торгових марок в спорті, моді. Так, відома всім торгівельна марка *Adidas* є результатом злиття імені *Adi Dassler*, засновника компанії з виробництва спортивного одягу і взуття.

У зв'язку з лінгвокультурологічним маркуванням, тобто наявністю аббревіатур-реалій, процес аббревіації характерний для політичного дискурсу: *G - Governor* (з англ. – губернатор), *MOU – memorandum of understanding* (з англ. – меморандум порозуміння). Для політичного дискурсу, особливо в англосаксонській традиції, характерні прецедентні тексти, в їх контексті аббревіатури розкривають свої істинні значення. Політичний дискурс є сферою мови, де виникають нові аббревіатури, які згодом стають інтернаціональними. Політичний дискурс сильно схильний до маніпуляції відповідно до прагматичної функції мови [Гущина 2007].

Скорочені лексеми в політичному дискурсі відрізняються національно-культурним маркуванням: *TVA – Tennessee Valley Authority* (з англ. – управління з розвитку гідроресурсів долини річки Теннессі), що в певній мірі сприяє формуванню картини світу носіїв мови. Для політичного дискурсу є типовим і використання скорочених лексем читача функції: від найменувань певних об'єктів: *LUP – Liberal Unionist Party* (з англ. –

Ліберально-союзницька партія) – до назв абстрактних явищ: *NSI – National Security Information* (з англ. – державна таємниця) [Ракитина 2007].

Проблемне функціонування скороченої лексики в рамках загальнодержавних політичних досліджень полягає в тому, що на цьому етапі розвитку британського варіанта англійської мови (через інтеграцію і глобалізацію) відбувається скорочення кількості випадкових тенденцій у політичному дискурсі. [Ракитина 2007].

Політичний дискурс тісно пов'язаний з іншими видами дискурсів, дискусій та обговорень засобів масової комунікації. У всіх вищезазначених видах дискурса часто використовуються суттєво скорочені лексичні одиниці. Так, поява абревіацій виявляє вплив на процеси розвитку і поширення слова, на особливості комунікацій і характеру мовних трансформацій. Мова засобів масової інформації представлена у визначеному «коді», який змінюється і трансформується відповідно до функціонально-стильових принципів. [Добросклонская 2005, с. 59].

Робота над новими парадигмами практичного вивчення мови засобів масової інформації включає детальне дослідження феномену «масово-інформаційного дискурсу» відповідно до термінології Е. И. Куманициної [Куманицина 2006].

Текст СМІ, або медіатекст, є основною постійною складовою медіадискурса, область застосування якої охоплює такі різні та багатокomпонентні поняття, як радіопередача, статті в газетах, новини по ТБ, контекстна реклама в мережі Інтернет та інші види реалізації засобів масової інформації. Вивчення медіатексту як зв'язуючого засобу масової комунікації визначає принципи внутрішньої структури медіадискурса, причини виникнення, специфіку ефективності, визначеної в даній сфері [Горошко 2011, с. 11-20].

Використання скорочених лексичних одиниць в медіатекстах здійснює комбінацію експресії, інформативності, лаконічності викладення, обумовлену спрямованістю навіювання, яка властива в тій чи іншій мірі всім

ЗМІ. У медіатекстах часто використовуються три основні типи скорочених лексем (усічені, буквені та телескопні скорочені номінації). Буквені скорочені лексичні одиниці, що формуються за допомогою поєднань початкових букв від кожної лексеми, [Арнольд 1986] в англомовних текстах масової інформації є найчисленнішою групою.

В англомовному медіадискурсі превалюють алфавітизми. У текстах ЗМІ даний тип аббревіатур грає номінативну роль і роль знака, що замінює в рамках семіотики, так як даний тип скорочених лексичних одиниць частіше зустрічається в якості відповідного знака певного найменування, складеного з трьох і більше лексичних одиниць [Дюжикова 2013, с. 25].

Характерною рисою алфавітизмів, використовуваних в англомовних медіатекстах, є те, що в їх склад входять небуквені знаки, наприклад: *IFTR – One For The Road* (з англ. – налий на ціпок); *FUP2 – Follow Up To* (з англ. – йди далі). Найчастіше ініціально-цифровому усіканню схильні певні терміни, найменування фірм і організацій. В англомовних текстах ЗМІ зустрічаються й ініціально-словесні аббревіатури, що репрезентують лексеми, в яких перший компонент представлений ініціальною буквою, а другий компонент є цілісною лексичною одиницею [Арбекова 1977].

В англомовній медіакомунікації акроніми використовуються рідше, ніж алфавітизми. Дані скорочені лексеми здійснюють три основні ролі: експресивну, номінативну і стилістичну.

Мова медіадискурсу постає як досить відкрита до лексичних нововведень. У сфері дослідження нових лексичних трансформацій важливу роль відіграють скорочені лексичні одиниці. Процес аббревіації є одним з найбільш характерних для мови засобів масової інформації. Відмінною рисою радіо, преси і ТБ є оперативна реакція на певні події, охоплення інформаційного поля, жвавість і доступність [Дебов 1999].

О. П. Шаповалова в роботі «Аббревиация и акронимы в лингвистике» зазначає, що, «як найбезпосередніші та характерні продукти людського суспільства, скорочення розвиваються, безперервно змінюючись (наприклад,

перехід буквених ініціальних абревіатур в акроніми). Вони відображають кожен зміну, що відбувається в житті людей, суспільства, як, наприклад, розвиток міжнародної комп'ютерної мережі, Інтернету, міжкультурної комунікації, що позначається на виникненні та розвитку скорочень. Таким шляхом відбувається запозичення скорочень, їх інтернаціоналізація і поява нових абревіатур» [Шаповалова 2003].

Скорочені одиниці використовуються і в комп'ютерному дискурсі, який поєднує публіцистичні елементи, властиві дискурсу ЗМІ, і велику кількість термінів відповідної тематики [Светличная 2016].

В результаті комп'ютерної абревіації, що відрізняється наявністю великої кількості зрізаних лексем, виходять буквені ланцюжки, які досить складно прочитати; з іншого боку, вони не націлені на відтворення в усному мовленні, так як дані поняття відомі комунікантам комп'ютерного дискурсу. Все це сприяє скороченню тексту, а також передачі емоційної насиченості, наприклад: *WISP – Winning Is So Pleasurable* (з англ. – перемога така приємна). Також скорочені лексеми виконують соціальну функцію лімітності (обмеження кола комунікантів). Наприклад, скорочені лексичні одиниці в комп'ютерному дискурсі можна назвати «кодовими», оскільки вони зрозумілі обмеженому колу комунікантів комп'ютерного середовища. Комп'ютерний дискурс в англійській мові характеризується різноманіттям, змішанням лексичних одиниць, що відносяться до різних лексичних верств, поєднанням термінів та лексичних одиниць розмовного стилю [Самаричева 2001].

В даному виді дискурсу часто зустрічається поєднання символів, цифр і літер, включених в категорію фоноідеограм (*CYAL8R – See You All Later* (з англ. мови побачимося пізніше), *G2G – Got To Go* (з англ. – час йти), *G4U – Good For You* (з англ. – добре для тебе), *J# – “J-sharp” a programming language like JAVA* (з англ. – програмна мова типу JAVA). Інтернет-простір з кожним днем підвищує кількість комунікантів, взаємодіючих між собою в сфері віртуальної комунікації, пропонуючи як широкий вибір ресурсів для

спілкування, так і різноманіття форм взаємодії учасників дискурсу, їх реалізації. В процесі віртуальної комунікації користувач (учасник дискурсу) набуває велику кількість соціальних, лінгвістичних і психологічних аспектів, властивих даному виду спілкування. Аналогічно процесу усного спілкування комунікація в чатах, блогах і соціальних мережах виводить нові закони мовної взаємодії. Однією з характерних рис даного виду комунікації є вживання скорочених лексем. Відмінність вживання скорочених лексичних одиниць в сфері віртуальної комунікації від використання стандартних акронімів (завдання яких полягає лише в кодуванні інформації за допомогою читача функції) полягає в здійсненні мовного акту.

Отже, з вищенаведеного матеріалу видно, що в сучасному суспільстві комунікативний простір відрізняється різноманіттям, тісно пов'язаним із взаємодією в різноманітних комунікативних сферах: політичному дискурсі, дискурсі ЗМІ, комп'ютерному дискурсі та дискурсі віртуальної комунікації. У зв'язку з цим прийнято виділення безлічі словотворчих типів.

Завдяки тому, що Інтернет і комп'ютерні технології оперативно впроваджуються в життя суспільства, актуальним стає виділення і вивчення скорочених лексем саме в процесі віртуальної комунікації для встановлення специфічних рис вживання аббревіатур. Той факт, що скорочені лексичні одиниці досить довгий час присутні в політичному дискурсі, дискурсі ЗМІ, процес скорочення в даних сферах досліджувався багатьма лінгвістами досить глибоко. У той же час питання вивчення скорочених лексем, що використовуються в процесі віртуальної комунікації, зокрема вживаються в соціальних мережах, де здійснюється поєднання спонтанності усного мовлення в режимі онлайн і графічної інформації (властивій писемному мовленню), мало вивчений.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ВІРТУАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЛЕКСИЧНОМУ РІВНІ. КЛАСИФІКАЦІЯ АНГЛІЙСЬКИХ ІНТЕРНЕТ АБРЕВІАТУР

2.1 Віртуальна комунікація та її особливості

Останнім часом дуже швидко стає популярним спілкування в інтернеті та за допомогою різних месенджерів. Завдяки тому, що швидкість передачі даних значно збільшилась, а комп'ютери постійно удосконалюють свою продуктивність, люди сьогодні можуть не тільки надсилати текстові повідомлення один одному, а також користуватися відеодзвінками та надсилати відеоповідомлення. Якщо ми звернемося до історії, то можна побачити, що усі нові технології дуже швидко поширюються та закріплюються у житті людей. Віртуальна комунікація – спілкування, яке здійснюється у мережі Інтернет.

Ми вважаємо, що існує чотири найголовніші причини, чому люди ввідають перевагу віртуальній комунікації:

1. Текстові повідомлення швидкі та зручні, їх можна відправити у будь-який час.
2. Недостатнє спілкування у реальному житті, або його неможливість.
3. Віртуальна комунікація надає можливості розкрити себе як особистість, приміряти на себе роль когось, або пережити емоції, яких не вистачає у реальному житті.
4. Невдоволенність своїм соціальним статусом. У мережі інтернет завичай не є важливим зовнішній вигляд людини, її вік та місце роботи, більш того соціальні мережі надають можливість сховати данні такого типу.

За рівнем інтерактивності ми можемо виділити такі типи комунікацій у мережі Інтернет:

1. Діалогова комунікація (email, Skype, Viber, WhatsUp, тощо).
2. Полілогова комунікація (чати, коференції).
3. Односпрямована комунікація (реклама, оголошення, відгуки).

«Успіх в комунікації залежить від уміння ефективно володіти трьома визначальними категоріями: логікою, психологією і промовою. Остання особливо важлива, оскільки вся інформація доноситься за допомогою мови» [Нестеров 2005]. Більш того, можна сказати, що за допомогою мови (усної або письмової) передається також й інформація про те, хто здійснює спілкування. Ми прекрасно розуміємо і інтуїтивно застосовуємо в спілкуванні певні мовні тактики, під якими розуміються прийоми, що дозволяють досягти поставлених цілей в конкретній ситуації.

Причому в ситуаціях побутового спілкування діють одні мовні тактики, в діловій сфері – інші. Проаналізувавши специфіку спілкування в мережі Інтернет, з великою часткою впевненості можна сказати, що в даному випадку мова йде про особливу мовну тактику – тактику спілкування в «світовому павутинні» англійською мовою, що має деякі особливості і відмінності від стандартного варіанту. Тому, для сучасного школяра, який працює і здійснює спілкування в Інтернеті, вже мало просто вивчати і застосовувати англійську мову, необхідно також вміти використовувати особливу мовну тактику для налагодження контактів, позитивної самопрезентації та культурного обміну через мережу Інтернет.

Вступаючи в контакт з незнайомою людиною на форумі, в чаті, в Фейсбуці, ми часто не знаємо нічого а ні про культурний рівень, а ні про соціальний статус, а ні про рівень освіченості цієї людини. Проте, в процесі спілкування зав'язується віртуальний діалог, який не менше ніж діалог реальний, може багато розповісти про співрозмовника. І якщо людина зацікавлена в спілкуванні, йому необхідно, по-перше, вміло використовувати

доречну мовну тактику, а по-друге, вміти розпізнати мовні тактики співрозмовника і реагувати на них.

Написання електронних повідомлень за допомогою клавіатури, читання їх з екранів, часте листування – все це стало начебто розмовою. Отже, мережа Інтернет має свою специфіку написання, наприклад, емоційно-забарвлені значки (смайлики, стікери) і аббревіатури для опису почуттів, емоцій того, хто пише повідомлення або лист.

Чат за зовнішніми ознаками нагадує п'єсу, але відмінність полягає в тому, що репліки організовані не за правилами логіки, а за часом виникнення. Порядок реплік показує, що вони не впорядковані лінійно. Діалог може виходити переривчастим, так як імовірна ситуація, коли адресат відправляє повідомлення, і, не отримавши відповіді, відправляє інше, і потім вже отримує відповідь на перше повідомлення. Це порушує логіку діалогу і, хоча зберігає хронологію, вона фіксує лише момент відправки і не відображає логічної послідовності. (В діалозі, побудованим лінійно і за законами логіки, репліка подається не в той момент, коли відправник зміг її сформулювати, а в момент, вписується в загальний діалог або полілог). До того ж, один і той же адресант може підтримувати одночасно кілька ліній розмови з різними особами, тобто допустимо положення, при якому всі спілкуються з усіма, і це підсилює враження сумбурності від читання такого тексту, в ньому переплітаються «сюжетні лінії». Одна лінія може розгортатися між двома героями у особистих повідомленнях, інша в публічному чаті; кількість таких варіантів важко підрахувати. Текст навіть не обов'язково читається зверху вниз, нові повідомлення можуть додаватися як знизу, так і зверху, в залежності від установок користувача, які найчастіше вибирає він сам.

Віртуальне спілкування має ряд особливостей, які докорінно відрізняють його від реального спілкування:

1. Анонімність. Вона часто спонукає обігрування особистісної самопрезентації та надає більш-менш ефективний спосіб управління

враженням про себе. Крім того, анонімність сприяє психологічній розкутості, ненормативності, в прояві більшої свободи висловлювань та вчинків, в програнні нездійснених в діяльності поза мережею, необмежених соціальними нормами ролей і сценаріїв. В мережі Інтернет можна бути ким завгодно.

На зміну детермінантам, що обумовлюють виникнення первісного потягу до людини в ситуації реального спілкування, приходять принципи, який визначає не початковий, а подальший розвиток міжособистісних відносин: подібність установок, переконань і цінностей. Якщо вони резонують, то велика ймовірність виникнення не тільки взаємного інтересу, а й емоційної близькості.

2. Добровільність і бажаність контактів, можливість їх переривання в будь-який момент. У мережі інтернет можна як додавати друзів, так і блокувати тих, з ким немає бажання спілкуватися. Більш того, віртуальна комунікація дає можливість відповідати та підтримувати бесіду тоді, коли на це є час, а не лише в той момент, коли надходить повідомлення чи лист.

3. Ускладненість емоційного компонента спілкування і, в той же час, стійке прагнення до емоційного наповнення тексту. З одного боку, воно виражається в створенні спеціальних значків для позначення емоцій («смайликів» або «стікерів») або в описі емоцій словами (в дужках після основного тексту послання); з іншого боку, перенесення невербальних компонентів у сам текст за допомогою літературних фігур та тропів (алегорій, цитат, метафор, посилянь тощо).

Спілкування в інтернет-чатах є квапливим і гранично спрощеним. Про це свідчить близький до телеграфного синтаксис, відмова від вживання великої літери, розділових знаків, використання великої кількості дотепних скорочень. У комунікативних стратегіях проявляється велика наполегливість і прагматизм. Про спрощення характеру спілкування також свідчить широке використання розмовно-побутової лексики.

Відштовхуючись від цього, ми пропонуємо розглянути соціальну мережу Facebook. Кожен день за допомогою цієї мережі спілкуються мільйони людей. Найбільш популярної ця мережа є серед користувачів з Європи та Америки. В Україні та в інших країнах СНГ Facebook тільки набуває популярність, оскільки існують також інші соціальні мережі.

Ми вважаємо, що особливу увагу слід приділити креолізованості текстів. По-перше, спілкування в мережі Інтернет насичене аудіо- та відеоматеріалами. По-друге, лексичні елементи часто замінюються графічними знаками (@, &, \$), а також цифрами (*2g4u – too good for you*). По-третє, процес скорочення є різновидом вищенаведеного феномена, так як скорочення лексичних одиниць властиве процесу економії мовних ресурсів (*LOL – lots of laugh*).

Мова віртуальної комунікації не є новою. Вона походить від мови SMS-повідомлень, яка в свою чергу походить від арго, використовуваного молоддю. Новим є лише спосіб комунікації сам по собі. Манера викладу залежить від віку користувача і його адресата, в основному, чим вони молодші, тим більше їх спілкування насичене різними скороченнями, такими як *CU2 (see you too – і тобі бувай)*, *2b (to be – бути)*, *j4f (just for fun – просто для розваги)*. Мова віртуальної комунікації дуже рідко вживається комунікантами старше 35 років. Ця мова дуже швидко розвивається і змінюється кожен день, оскільки в ній відсутні норми як такі і кожен користувач здатний вплинути на його розвиток, шляхом використання нових слів і варіантів скорочень.

Основна функція скорочень в процесі віртуальної комунікації полягає в більшій економії мовних зусиль і усунення надмірності текстової інформації.

Таким чином, комуніканти віртуальної сфери спілкування вживають велику кількість скорочених одиниць. По-перше, даний феномен обумовлений економією мовних зусиль. По-друге, тексти SMS-повідомлень виробляють економію знаків для передачі одного повідомлення. По-третє,

прагнення до нестандартності форми є причиною поширення скорочених лексем в чатах. Нарешті, скорочені лексеми виконують експресивну функцію, спрямовану на досягнення емотивного ефекту впливу на адресата сфери віртуальної комунікації.

2.2 Орфографія скорочень в віртуальній комунікації

Орфографія – це система правил, за допомогою яких мова передається на письмі. Кожен, хто знайомий з віртуальною комунікацією зразу може сказати, що у мережі Інтернет така система правил не зберігається та не використовується.

Орфографія має три принципи: фонетичний, морфологічний та історичний. При фонетичному принципі орфографії слово «пишеться як промовляється», тобто кожна літера у слові зберігає те значення, яке має в алфавіті. У морфологічному принципі орфографії написання слів, що прийняте за основне, зберігається у всіх випадках. Особливим видом такого принципу, наприклад, є введення літер у слово, які показують до саме якої граматичної категорії це слово відноситься. Історичний принцип орфографії полягає в тому, що написання слово залишається однаковим протягом різного часу, незважаючи на зміни в його звучанні.

Для того, щоб комунікація у мережі інтернет була продуктивною та зручною, часто використовується саме фонетичний принцип орфографії. Деякі склади в словах, або навіть цілі слова можуть бути змінені на цифри, пунктуаційні знаки або надрядкові знаки. Це відбувається завдяки тому, що вони мають однакове звучання в мові, хоча пишуться порізно.

Наприклад, цифра 1 може замінити частину слова у таких словах як *someone, anyone*. Наприклад: *Did you see **any1** walking right in front of our house?*

Цифра 4 також відіграє свою роль у скороченнях у чатах та різних типах повідомлень. Наприклад слово *before* можна дуже часто зустріти у чатах у вигляді *be4*. Така заміна можлива через дуже схоже звучання частини *fore* та цифри *four* в англійській мові. Наприклад: *Why haven't you asked me be4 doing that?*

Також цифра 4 часто використовується в таких фразях як *for you*, де замінює собою прийменник *for*, що також має схоження звучання з *four*. Наприклад: *You know, sweetie, I'd do everything 4 you.*

Не менш популярним та актуальним серед користувачів соціальних мереж та месенджерів є використання цифри 2, що або має своє пряме значення цифри *two*, або використовується замість частки *to*, чи замість слова *too* в значенні також. Наприклад:

You know, I'd come back 2you.

I want to come over to my friend 2day.

I love you 2.

Цифра 8 також активно використовується для скорочення слів, щоб пришвидшити набір тексту зекономити час. У мережі Інтернет можна зустріти скорочення, де цифра 8 (*eight*) замінює собою частини слів, що мають з нею схоже звучання, таке як в словах *great* (*gr8*), *straight* (*str8*), *wait* (*w8*). Наприклад: *I'm almost there, please, don't go, w8 for me!*

Крім цифр в віртуальній комунікації також часто використовуються великі букви, що за своїм звучанням схожі з деякими словами англійської мови. Наприклад такі букви як *B*, *R*, *C*, *U* з легкістю можна використовувати для того, щоб замінити цілі слова *to be*, *are*, *to see*, *you*. Наприклад:

I'd love to B there.

You R my best friend.

Can't wait to C U!

Також часто використовується опущення голосних літер у словах. Таке явище ми можемо спостерігати у таких скороченнях як *sngl* (*single*), *smth*

(*something*), *smb* (*somebody*), *specs* (*spectacles*), *sis* (*a sister*). Наприклад: *Have you heard smth about a new film?*

Таким чином, компактність, швидкість і відсутність граматичних і орфографічних правил, які є характерними рисами сучасної віртуальної комунікації, зумовили впровадження і широке поширення нового написання і використання нетрадиційних орфографічних норм. Так, у англійській мові віртуальної комунікації основним способом передачі інформації стало фонетичне письмо, в якому найбільш часто використовуються числівники, великі букви.

2.3 Найбільш уживані аббревіатури у чатах

Існують загальноприйняті скорочення, які ми часто зустрічаємо в підручниках, офіційні аббревіатури, які ми можемо знайти в кінці будь-якого англо-українського словника, але більш докладно в нашій роботі ми розглянемо скорочення в чатах, які використовують молоді люди при спілкуванні або так звані неформальні скорочення.

В результаті аналізу безлічі чатів і форумів, нами було відмічено наявність тенденції до скорочення багатьох граматичних форм. Наприклад, з усієї системи англійських часів, в основному, використовуються лише часи групи *Simple*, навіть якщо це граматично невірно. Наприклад:

I bought a new dress today. – Я купила нову сукню сьогодні. (*I have bought a new dress today*).

I'm reading that boring book for a month. – Я читаю цю цікаву книгу протягом всього дня. (*I have been reading that interesting book for a whole day*).

Відсутність підмета в англійському реченні означає наказовий спосіб, але не дивлячись на це, підмет доволі часто опускається під час віртуального спілкування. Наприклад:

Hey dude, glad to see you, still remember me? – Привіт, друже, радий бачити тебе. Ти мене ще пам'ятаєш? (*Hey, dude, I'm glad to see you. Do you remember me?*)

Want to go to the cinema tonight. – Хочу піти у кіно сьогодні. (*I want to go to the cinema tonight.*)

В спілкуванні у месенджерах чи у соціальних мережах часто такі як допоміжні дієслова в питальних і заперечних реченнях, а також артиклі. Крім того, часто зберігається прямий порядок слів у питальних реченнях замість інверсійного. Наприклад:

You heard this song? – Ти чув цю пісню? (*Have you heard this song?*)

What you want to do? – Що ти хочеш зробити? (*What do you want to do?*)

Anyone wants pizza? – Хто-небудь хоче піцу? (*Does anyone want pizza?*).

Також дуже популярними є такі скорочення допоміжних дієслів як *wanna, gonna, gotta*. Наприклад:

Wanna play video games tonight? – Не хочеш пограти в відеоігри сьогодні ввечері? (*Do you want to play video games tonight?*).

What you gonna do in the morning? – Що ти збираєшся робити вранці? (*What are you going to do in the morning?*).

I gotta clean my room today. – Я повинен прибрати свою кімнату (*I have got to clean my room*).

Отже, в даний час існує безліч неформальних скорочень, що використовуються в основному молодими людьми, в соціальних мережах. Однак, можна виявити і скорочення з ділового спілкування і листування. Вони більш характерні для формальної мови і можуть зустрічатися в описі вакансій, резюме та повсякденному письмовому спілкуванні на ділові теми. Деякі з аббревіатур можуть мати кілька розшифровок, в залежності від сфери вживання, тому варто звірятися зі словником, якщо контекст, в якому зустрілася аббревіатура, на вашу думку, не зовсім відповідає її значенню.

Найефективніший спосіб запам'ятати скорочення – шляхом багаторазового застосування, намагаючись по можливості спілкуватися з

носіями мови і звертаючи увагу на те, як ці скорочення використовуються в їхній мові.

Проаналізувавши соціальну мережу *Facebook*, ми зібрали список найуживаніших аббревіатур у цій мережі.

Перед нами стояло завдання віднести вибрані аббревіатури до різних класів. Для цього ми визначили власну класифікацію:

1. Акроніми
2. Ініціалізми
3. Усічення (усічення кінця, початку і середини лексеми)
4. Складові скорочення
5. Скорочення з використанням букв та цифр.

До першої групи «Акроніми» ми віднесли такі аббревіатури:

AFAIK (as far as I know) – наскільки мені відомо.

AFAIR (as far as I remember) – наскільки я пам'ятаю.

ASAP (as soon as possible) – якомога скоріше.

ASAT (as simple as that) – простіше простого.

Atop (at time of posting) – під час розміщення допису у соціальній мережі.

Avtr (avatar) – аватар, фото користувача.

Bcz (because) – тому що.

BBQ (barbeque) – барбекю.

FAQ (frequently asked questions) – найчастіші питання.

FOGO (fear of going out) – дослівно – «страх вийти з дому». Вислів, що використовується в ситуаціях, коли людина не хоче куди-небудь виходити ввечері по яким-небудь причинам.

HAND (have a nice day) – хорошого дня.

IMO (in my opinion) – на мою думку.

LOL (laughing out loud) – дослівно перекладається як сміюсь у голос, дуже голосно сміюсь.

OMG (oh my God) – вислів невдоволення, здивування, обурення – «Боже мій».

PAW (parents are watching) – батьки дивляться.

Pls (please) – будь-ласка.

ROFL (rolling on the floor laughing) – дослівно – катаюся сміючись по підлозі.

Thx (thanks) – дякую.

Xmas (Christmas) – Різдво.

YOLO (you only live once) – дослівно перекладається як «живеш тільки раз». Це заклик до того, щоб люди жили «на повну», і спробували в цьому житті все: нову їжу, вид спорту, більше подорожували, робили божевільні вчинки, ні про що не шкодували і ні в чому собі не відмовляли.

Абревіатури цієї групи утворені з перших літер складників лексичних одиниць та читаються як окремі слова. Основними функціями таких абревіатур є функція компресії тексту, підвищення його інформативності за рахунок скорочення протяжності тексту та експресивну функцію.

До другої групи «Ініціалізми» ми віднесли такі абревіатури:

Abt (about) – близько, щодо тощо.

ADL (all day long) – весь день безперервно.

ANL (all night long) – усю ніч безперервно.

Arnd (around) – приблизно.

Atm (at the moment) – в даний момент часу.

BBS (be back soon) – скоро повернуся.

Bf (boyfriend) – друг, хлопець, коханий.

BR (best regards) – з найкращими побажаннями, з повагою.

BRB (be right back) – також має значення скоро повернуся.

BTW (by the way) – доречі.

CSL (can't stop laughing) – не можу перестати сміятися.

FTF (face to face) – обличчям до обличчя.

Gf (girlfriend) – подруга, дівчина, кохана.

GMTA (great minds think alike) – великі уми мислять однаково.

HF (have fun) – веселись.

IDC (I don't care) – мені однаково.

IDK (I don't know) – я не знаю.

IG (Instagram) – Інстаграм, додаток, що дозволяє обмінюватися фотографіями та відеозаписами з елементами соціальної мережі.

NM (nevermind) – неважливо, не бери до уваги.

NP (no problem) – без проблем.

NYP (not your problem) – не твоя турбота.

PBB (parents behind back) – батьки за спиною.

PPD (post party depression) – ранок після вечірки, коли людина почуває себе погано після випитої великої кількості алкоголю, та хвилюється через те, що в такому стані могла сказати або зробити щось недобре, що могло образити або зачепити когось.

Абревіатури, які ми віднесли до цієї групи утворені внаслідок скорочення словосполучення до початкових літер слів, які входять до складу цього словосполучення. Такі абревіатури вимовляються як окремі літери англійського алфавіту. Головними функціями ініціалізмів є компресія тексту а також експресивність, що надає тексту розмовного забарвлення.

До третьої групи «Усічення» ми віднесли такі абревіатури:

Abs (abdominals) – м'язи черева.

Acc (account) – аккаунт.

Admin (administrator) – адміністратор.

Anon (anonymous) – анонімний користувач.

Aproc (apocalypse) – апокаліпсис.

App (application) – додаток.

Awk (awkward) – незручна ситуація.

Bby (baby) – бейбі, в вже майже українське слово, в перекладі означає малюк.

Bd, bday (birthday) – день народження.

Bro (brother) – брат. Мається на увазі не кровний родич, а хороший друг.

Cam (camera) – фотокамера.

Cig (cigarette) – цигарка.

Cuz (because) – тому що, через те, тощо.

Fab (fabulous) – приголомшливий, класний.

Fave (favourite) – улюблений.

Gram (Instagram) – соціальна мережа Інстаграм.

Hols (holidays) – канікули, святкові дні, відпустка.

Lil (little) – для позначення чогось або когось маленького за розміром чи віком.

Marv (marvelous) – дивовижний.

Min (minute) – хвилина.

Pic (picture) – фотографія, малюнок.

Sis (sister) – сестра. Може позначати як найближчого кровного родича, так і близьку подругу.

Smth (something) – що-небудь.

Tho (though) – хоча, проте.

Tom (tomorrow) – завтра.

Vid (video) – відеозапис, відео.

Абревіатури, що ми віднесли до цієї групи утворені шляхом поскладового скорочення (усічення кінця, початку і середини лексеми). Вони виконують функцію економії часу та надають тексту експресивності.

До четвертої групи «Складові скорочення» відносяться такі абревіатури:

Appoholic (application + alcoholic) – залежна людина, постійно скачує додатки, найчастіше марно, які він використовує один або два рази, а потім забуває. Найчастіше це відноситься до дітей, у яких є планшети та мобільні телефони.

Avgeek (aviation + geek) – людина цікавиться авіацією.

Bodylapse – серія фотографій, знятих в процесі змін тіла, таких як: вагітність, зниження ваги і бодібілдинг. За допомогою цих фотографій люди показують свій прогрес.

Brofie – різновид селфі, зробленого з друзями.

Bromance (brother + romance) – близькі дружні відносини між двома друзями.

Bropinion (brother + opinion) – думка вашого хорошого друга.

Chickenatarian (chicken + vegetarian) – людина, яка не їсть ніякого м'яса, крім курячого.

Cinderfella (Cinderella + fellow) – молода людина, яка має бути вдома до півночі, не має значення з якої причини, тому що якщо він не прийде, то він зіткнеться з серйозними наслідками.

Crackberry (crack + blackberry) – людина, безупинно користується телефоном марки “Blackberry”.

Crosstext – має значення помилково відсиланого повідомлення не тому користувачеві під час одночасної листування з кількома користувачами.

Cyberloafing – використання доступу в Інтернет працівниками організації в особистих цілях в робочий час. Норма XXI століття.

Dadmire (dad + admire) – захоплюватися чиймись батьківськими якостями; поважати кого-то, як образ справжнього батька.

Datenapping – коли ви знаходитесь на побаченні з настільки нудною та нецікавою людиною, що засинаєте з відкритими очима.

Deepfave – так називається дія, коли ви, переглядаючи чийсь сторінку в соціальній мережі, ненавмисно натискаєте кнопку «мені подобається» у запису, яка була зроблена два роки тому, тим самим показуючи, наскільки далеко ви переглянули його записи.

Dreamathon (dream + marathon) – стан, в якому людина знову і знову вимикає будильник, з метою поспати ще трохи.

Dunch (*dinner* + *lunch*) – вже не обід, але ще й не вечеря. Наприклад, якщо людина не встигла поїсти в обід, і вже часу 3 години дня, до вечері ще далеко, а обід вже пройшов. Щось посередині між ними називають *dunch*.

Dunno (*don't know*) – не знаю.

Fantabulous (*fantastic* + *fabulous*) – щось настільки приголомшливе, що навіть краще, ніж приголомшливе. Фантастично приголомшливе.

Fauxbola (*faux* + *Ebola*) – так жартома говорять про захворювання людини, який чхає або кашляє.

Fauxgiene (*faux* + *hygiene*) – означає несумлінно вимиті руки, без мила, найчастіше, коли людина це робить не з власної волі, а під соціальним тиском, як ніби йому насправді є до цього справа.

Fauxhawk (*faux* + *mohawk*) – популярна чоловіча стрижка, полегшений варіант ірокеза.

Flatform – так називається взуття на товстій плоскій платформі.

Friendscaping – видалення деяких друзів зі списку в різних соціальних мережах.

Froyo (*frozen* + *yoghurt*) – заморожений йогурт.

Gotta (*have to/got to*) – бути повинним зробити щось.

IGfam (*instagram* + *family*) – спільнота користувачів «Instagram», об'єднаних однією спільною тематикою, інтересами; всі ваші підписники.

Kidcessory (*kid* + *accessory*) – дитина знаменитості, яку беруть з собою тільки для залучення уваги, як аксесуар.

Manbecue (*man* + *barbeque*) – більше чоловічий різновид барбекю. Відмінність полягає в повній відсутності будь-яких овочів, тільки пиво, м'ясо і гучна музика.

Mehkay (*meh* + *okay*) – щось посередньої якості, щось середнє між «добре» і «терпимо».

Movember (*moustache* + *November*) щорічна акція. Починаючи з 1 листопада і до 1 грудня, учасник акції не має права голитися, оскільки саме борода і вуса є ходячою рекламою. Закордоном ця акція носить не простий

характер. Це акція, спрямована на збір коштів для вивчення і боротьби з раком простати і іншими чоловічими захворюваннями.

Netizen (Internet + citizen) – «громадянин / житель» інтернету, активний інтернет-користувач.

Nexterday (next + yesterday) – післязавтра.

Phablet (phone + tablet) – смартфон, екран якого більше, ніж у звичайного смартфона, але менше розміру планшета.

Pokerface – інтернет-мем, що відображає повну незворушність. *Poker face* – це стара ідіома, що має значення безпристрасного, нічого не виражаючого обличчя, характерного для гравця в покер. За таким виразом обличчя неможливо визначити, хороші або погані карти у гравця, а також розпізнати блефує він, чи ні.

Sadventure (sad + adventure) – захід, який повинен був відбутися добре, але насправді все виявилось навпаки, в силу якихось обставин, або через групу людей, які були не в настрої.

Selfiebombing (selfie + photobombing) – мистецтво псувати чийсь селфі, з'являючись на задньому плані якраз в той момент, коли вони натискають на кнопку «зробити знімок».

Selfieconscious – почуття страху, що люди будуть дивитися, коли хтось намагається зробити селфі в громадському місці.

Shoefie (shoes + selfie) – селфі черевик / туфель.

Sitcom (situation + comedy) ситком, комедія ситуацій.

Slowpoke – інтернет-мем, що позначає повільно думаючу людину.

Sokay (it's okay) – все добре.

Sup (what's up) – як справи?

Textretary (text + secretary) – людина, що набирає повідомлення за того, хто веде машину.

Trollface – інтернет-мем, зображення обличчя з хитрою та самовдоволеною посмішкою.

Voicemail – голосова пошта, засіб зв'язку, коли одна людина не може відповісти на дзвінок, а іншій людині потрібно сказати щось важливе.

Voluntease (*volunteer* + *ease*) – людина, яка постійно погоджується на благодійну роботу, але в кінці кінців, не виконує своєї угоди, часто вигадуючи причини відмови в самий останній момент.

Wantrepreneur (*want* + *entrepreneur*) – людина, яка постійно думає про те, щоб стати підприємцем або почати якийсь бізнес, але ніколи нічого для цього не робить.

Whappened (*what* + *happened*) – що трапилось?

Yogalates (*yoga* + *pilates*) – йогалатес – симбіоз двох методик.

Абревіатури, що відносяться до цієї групи утворені за допомогою усичення одного чи всіх слів, що входять до словосполучення та поєднання їх в одне слово. Вони виконують функції компресії тексту, що призводить до економії часу, а також експресивну функцію.

До останньої, п'ятої групи нашої класифікації «Скорочення з використанням букв та цифр» ми віднесли такі абревіатури:

10x (*thanks*) – дякую.

B2w (*back to work*) – повертаюсь до роботи.

B4 (*before*) – до.

CUL8R (*see you later*) – побачимось пізніше; спішемося пізніше.

D8 (*date*) – побачення, день, дата.

G2g (*got to go*) – мені треба йти.

Gr8 (*great*) – чудово.

G4Y (*good for you*) – молодець, добре для тебе.

H2G (*have to go*) – мені треба йти.

H2H (*heart to heart*) – розмова по душам.

L8r (*later*) – пізніше.

W8 (*wait*) – зачекай(те.)

2day (*today*) – сьогодні.

До цієї групи ми віднесли аббревіатури, що утворені за допомогою використання букв та цифр. Вони надають тексту розмовного забарвлення, скорочують текст та надають йому експресивності.

З цього можна зробити висновок, що аббревіатури активно використовуються в інтернет комунікації. Їх багато, вони різні, але їх можна класифікувати за схожими ознаками.

2.4 Вплив використання аббревіатур в мережі Інтернет на нормативну мову та комунікантів.

Віртуальна комунікація викликає неоднозначні коментарі та оцінки фахівців в області мови, які, визнаючи неминучість нових віянь, одночасно виражають певні побоювання з приводу стану нормативної мови. Очевидно, що будь-які мовні формування не можуть розвиватись та існувати відокремлено. Вони впливають і змінюють стандартну мову, що, на думку лінгвістів, може привести до тотального зниження грамотності.

Аналізуючи характеристики мови чатів, повного скорочень і усікань, можна виділити її як позитивні, так і негативні сторони. До безумовних плюсів можна віднести наступні її властивості:

1. Передача більшої кількості інформації за мінімальну кількість часу.
2. Можливість передачі інформації при недоступності адресата.
3. Можливість навчитися лаконічно і чітко формулювати свої думки.
4. Одночасна передача інформації та емоцій (можуть передавати інтонацію усного мовлення за допомогою додаткових символів та аудіо-та відео-матеріалів).
5. Відродження традиції листування.

Серед негативних характеристик виділяються труднощі в розумінні змісту і нехтування правилами граматики і орфографії. Так, наприклад,

постійне вживання абревіатур у мережі Інтернет призвело до наступної ситуації. В Шотландії учениця в своєму творі «Як я провела літо» написала наступний ряд скорочених лексичних одиниць: “*My smmr hols wr CWOT. B4, we usd 2go2 NY 2C my bro, his GF & thr 3: – kds FTF. ILNY, it’s a gr8 plc*” [BBC News].

Класичною англійською мовою це було б написано таким чином: “*My summer holidays were a complete waste of time. Before, we used to go to New York to see my brother, HIS girlfriend and their three screaming kids face to face. I love New York, it’s a great place*” – «Мої літні канікули були просто марною тратою часу. Спочатку ми поїхали в Нью-Йорк в гості до брата, щоб на власні очі подивитися на його подругу та їх трьох дітей, що пронизливо верещали. Я люблю Нью-Йорк, це приголомшливе місце».

З цього можна зробити висновок, що абревіатури мають негативний вплив на сучасну молодь та сприяють нехтуванню орфографічними та граматичними правилами англійської мови, що призводить до незнання мови та зниження рівня грамотності.

Мова, що використовується в чатах більшою мірою популярний серед молодих людей. Невипадково в багатьох країнах мова віртуальної комунікації популярна серед підлітків – вона дійсно все ще представляє труднощі при розшифровці для їх батьків. Можливі такі випадки, що, використовуючи мову SMS-повідомлень в чаті, один з комунікантів помиляється і пише, наприклад, “comptuer” замість “computer”. Цю помилку підхоплюють відвідувачі чату, подібне написання слова стає стандартним на даному чаті, і ті, хто пише слово правильно не рахуються «своїми». Прихильники мови чатів підкреслюють його гнучкість, відсутність обмежень, регламентацій і норм при його використанні, що дозволяє виявляти творчість і винаходити нові форми слів при написанні, в результаті чого відбувається збагачення мови. У той же час багато хто вважає, що різноманітність граматичних і лексичних форм у мові англійських чатів

марно, оскільки їх основна мета – комунікація, і використання складних виразів ускладнює розуміння.

Мова, що широко використовується в Інтернеті і в SMS-повідомленнях, в англійських країнах нікого не залишає байдужим: з одного боку, вона набула значного поширення серед молоді, про неї і нею пишуться книги, проводяться серії досліджень, з іншого боку, у даного рівня англійської мови багато противників, які об'єднуються для боротьби з нею. Існують навіть відповідні об'єднання.

Те, що в мові, використовуваному у англійських чатах, не існує чітко виражених правил і порушення орфографічних і граматичних норм мови є абсолютно прийнятним, викликає у деяких дослідників побоювання щодо майбутнього англійської мови. Вони припускають, що під впливом мови такого роду сучасна молодь буде здійснювати більше помилок при написанні, ніж попередні покоління. Передбачається, що підлітки, які звикли робити навмисні помилки в чатах, будуть по звичці переносити частину з них на вживання традиційної англійської мови на письмі. Багато лінгвістів вважають, що це призведе до того, що при прочитанні звичайного тексту, що містить якусь кількість випадкових помилок, останні не помічаються, або сприймаються як допустимі. Все це веде до зниження знання національної мови.

У теперішній час мова віртуальної комунікації не робить великого впливу на знання англійської мови молоддю орфографічних і синтаксичних правил, однак вплив все ж таки присутній. У той же час, ті, хто краще за інших володіє традиційною англійською мовою, є більш винахідливими у знаходженні нових форм для комунікації в чаті.

За дослідженнями Кембриджського Університету порядок букв при написанні слова не впливає на розуміння останнього, оскільки при сприйнятті найважливіше, щоб лише перша і остання літери перебували на своїх місцях. Всі інші букви можуть бути в неправильному порядку і це не буде заважати розумінню написаного. Справа в тому, що людський мозок

сприймає все слово в цілому, а не кожен букву окремо. Це означає, що мозок людини запам'ятовує форму кожного слова, і отримане «повідомлення» не читається, а розшифровується. З іншого боку, людина, яка пише на мові віртуальної комунікації проявляє егоїстичність, так як не думає про те, що той, кому воно призначалося може не впоратися з розшифровкою. Існує також парадокс: однією з причин появи цієї мови є економія часу, але часто розшифровка повідомлення займає досить багато часу. У підсумку, витрачається час як для «шифровки», так і для розуміння адресатом.

Багато вчених намагаються виявити вплив мови, що використовується у віртуальному спілкуванні, на нормативну англійську мову. Так, наприклад, канадськими лінгвістами були проведені масштабні дослідження, що мають на меті з'ясувати можливі негативні наслідки даної мови. 80% підлітків в Канаді використовують мову віртуальної комунікації як засіб спілкування. Батьки та викладачі побоюються погіршення знань орфографії, граматики і синтаксису. Дослідження показали наступні результати: ті, хто добре володіє літературною мовою, більше досягають успіху у винаході різних варіантів скорочень в англійській мові Інтернет спілкування, яка, в свою чергу не робить згубного впливу на володіння літературною мовою.

Проте, сленг, винайдений користувачами Інтернету, переходить в загальноживану лексику. Електронне листування також має свою мовну специфіку, ігрові умови віртуального простору сприяють наближенню комунікації до гри, що на рівні мови проявляється в тяжінні до манери усної розмовної мови навіть в серйозних документах. З появою Інтернету істотно змінюється доля тексту в суспільстві, зміна свідомості особистості в Інтернеті, формування нового, мережевого способу життя і мислення суттєво впливає на мовну ситуацію. Цілком можливо, що мова йде про формування нового стилю в мові – стилю інтернет-спілкування – який не тільки є специфічною особливістю інтернет-спільноти, а й серйозно впливає на мовну поведінку всього суспільства в цілому.

ВИСНОВКИ

У нашому дослідженні ми спиралися на використання скорочених лексичних одиниць у сфері віртуальної комунікації.

У процесі класифікації абревіатур ми дослідили роботи різних вчених. Дане дослідження присвячене аналізу особливостей мови віртуальної комунікації, що представляє собою письмову форму спілкування, в основі якої лежить сучасна розмовна мова, яка характеризується тяжінням до стиснення інформації. Ця мова не є новою, вона лише об'єднує в собі різні варіанти скорочень слів. До її особливостей також належать тяжіння до фонетичної форми письма, використання усічень, скорочень, а також поширення англіцизмів.

Проведене нами дослідження дає можливість зробити наступні висновки:

Різні структурні моделі утворення абревіатур в англійській мові визначають поняття абревіатури різними вченими. У процесі дослідження були наведені та зіставлені визначення абревіатури різними лінгвістами. У процесі вивчення скорочень ми розглянули різні підходи до класифікації абревіатур лінгвістами. Це можна пояснити тим, що багато абревіатур важко віднести до певного класу, так як існує деяка кількість граничних явищ між типами скорочень і тому деякі з них, зазнаючи змін, можуть переходити з одного типу до іншого.

Розглянувши функції абревіатур можемо зробити висновок, що до головних функцій скорочень у процесі віртуальної комунікації належать функція економії часу для передачі більш стислої інформації. В скороченнях інформація передається меншою кількістю знаків, тому ємність кожного знака більша, ніж у відповідних нескорочених лексичних одиницях. Більш

того, користувачі соціальних мереж, форумів, блогів використовують аббревіатури в своїй мові не лише для економії часу, а й тому що така форма комунікації є нестандартною та незвичайною, тому приваблює користувачів мережі Інтернет.

Провівши дослідження, ми визначили основні особливості віртуальної комунікації, Інтернет дискурсу та сфери використання аббревіатур. Сфери використання аббревіатур включають в себе дискурс ЗМІ, політичний дискурс, комп'ютерний дискурс, Інтернет дискурс. В даному дослідженні увагу було сконцентровано виключно на скорочених лексичних одиницях, які використовуються в процесі віртуальної комунікації. Так була виділена цільова аудиторія, яка використовує скорочені лексичні одиниці в процесі листування і SMS-повідомлень, – субкультура молоді, а також люди, захоплені комп'ютерною тематикою, що було продемонстровано на прикладах, в контекстах яких зустрічалися досліджувані аббревіатури. Так, основну роль в усвідомленні цільової аудиторії, що використовує листування, зіграли соціальні мережі, зокрема Facebook.

В процесі дослідження ми визначили найуживаніші аббревіатури в мережі Інтернет, зокрема у соціальній мережі Facebook склали свій власний список, а також класифікували вибрані в мережі Інтернет аббревіатури за власною класифікацією, що поділяє усі аббревіатури на такі групи:

1. Акроніми
2. Ініціалізми
3. Усічення (усічення кінця, початку і середини лексеми)
4. Складові скорочення
5. Скорочення з використанням букв та цифр.

Внаслідок всіх вищенаведених фактів можна говорити про те, що основні завдання роботи були виконані, практичний матеріал представлений в повній мірі, актуальність теми обумовлена поширенням соціальних мереж, а отже, і віртуального дискурсу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ТЕОРЕТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрегова А. В. Классификация терминов-аббревиатур информационных технологий по тематическому признаку (на материале английского языка). *Вестник Пятигорского государственного лингвистического университета*. Пятигорск, 2015. № 4. С. 50–53.
2. Алексеев А. В. Классификации сокращений в английском и немецком языках. *Вестник Пятигорского государственного лингвистического университета*. Пятигорск, 2015. № 3. С. 55–59.
3. Алексеев Д. И. Аббревиация в условиях научно-технической революции. *Научно-техническая революция и функционирование языков мира*. Москва : Наука, 1977. С. 213–217.
4. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка. Москва : Высшая школа, 1986. 295 с.
5. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка. Москва : Изд-во иностранной литературы, 1955. 416 с.
6. Барина С. О. История английских сокращений. Санкт-Петербург : Ленинградский государственный университет, 2008. 240 с.
7. Береговская Н. В. Молодежный сленг : формирование и функционирование. *Вопросы языкознания*. Москва : Наука, 1996. С. 46–57.
8. Беспаятная Л. В. Типы аббревиатур в терминосистемах кораблестроения в немецком, английском, русском и украинском языках. *Известия Южного федерального университета. Филологические науки*. Ростов-на-Дону, 2015. № 2. С. 48–55.

9. Борисов В. В. Аббревиация и акронимия. *Военные и научные технические сокращения в иностранных языках*. Москва : Воен. изд-во МО СССР, 1972. С. 33.
10. Гинзбург Р. З. Лексикология английского языка. Москва : Высшая школа, 1989. 274 с.
11. Гинзбург Р. З. Лексикология английского языка : учебник. Москва : Высшая школа, 1979. 269 с.
12. Горошко Е. И. Чирикающий жанр 2.0 Твиттер, или Что нового появилось в виртуальном жанроведении. *Вестник Тверского государственного университета*. Тверь, 2011. № 3. С. 1120.
13. Горшунов Ю. В. Прагматика аббревиатуры. Московский педагогический государственный университет. Москва : Прометей, 1999. 219 с.
14. Горшунов Ю. В. Прагматика аббревиатуры : автореф. дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.04 Москва, 2000. 32 с.
15. Гущина Л. В. Принципы построения дискурса : коммуникативный аспект. Ростов-на-Дону : Фонд науки и образования, 2017. 96 с.
16. Дебов В. М. Сложноинициальные сокращения в современном французском языке (на материале прессы). Ивановск : Ивановск. гос. ун-т, 1999. 103 с.
17. Добросклонская Т. Г. Вопросы изучения медиатекстов : опыт исследования современной английской медиаречи. Москва : УРСС, 2005. 286 с.
18. Дубенец Э. М. Лексикология современного английского языка: лекции и семинары : пособие для студ. гуманитарных вузов. Москва : Глосса-Пресс, 2002. С. 192
19. Дужникова А. С. Социальные сети : современные тенденции и типы пользования. *Мониторинг общественного мнения*. 2010. № 5 С. 240–247.
20. Дюжикова Е. А. Аббревиация в современном английском языке : (когнитивно дискурсивный аспекты). Одинцово : Одинцовский гуманитарный институт, 2013. 317 с.

21. Кожемякин Е. А. Массовая коммуникация и медиадискурс : к методологии исследования. *Научные ведомости БелГУ*, 2010. № 2. С. 13–21.
22. Костомаров В. Г. Наш язык в действии : очерки современной русской стилистики. Москва : Гардарики, 2005. 287 с.
23. Кубрякова Е. С. Типы языковых значений. Москва : Наука, 1981. 200 с.
24. Кузнецов А. В. Письменная разговорная речь в онлайн коммуникации. *Молодой учёный*, 2011. № 3. С. 24–26.
25. Куманицина Е. И. Лингвокреативный аспект англоязычной массовой коммуникации : языковая игра в британских и североамериканских массмедиа : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Волгоград, 2006. 25 с.
26. Липатов А. Т. Сленг как проблема русского социолекта. Проблемы русской лексикологии. Самара, 1991. 300 с.
27. Лунёва Д. В. Аббревиатура как одно из выразительноэкспрессивных средств языка русской и английской прессы. *Международный журнал экспериментального образования*, 2016. № 5. С. 321–323.
28. Мартине А. Основы общей лингвистики. Новое в лингвистике. Москва : Издательство иностранной литературы, 1963. С. 366–566.
29. Матвеева Г. Г. Ленец А. В., Петрова Е. И. Основы прагмалингвистики. Москва : Наука, 2013. 232 с.
30. Мешков О. Д. Словосложение в современном английском языке. Москва : Высшая школа, 1985. С. 87.
31. Могилевский Р. И. Аббревиация как лингвистическое явление : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 21.10.65. Тбилиси, 1966. 32с.
32. Потоцкая Н. П. Стилистика современного французского языка (Теоретический курс) : учебник для студентов ин-тов иностр. яз. Москва : Высшая школа, 1974. 246 с.

33. Ракитина Н. Н. Когнитивный аспект исследования аббревиатур в политическом дискурсе. *Когнитивные исследования языка*. Тамбов, 2010. № 6. С. 449–451.
34. Ракитина Н. Н. Лингвокультурологические аспекты функционирования аббревиатур в политическом дискурсе : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19. Челябинск, 2007. 21 с.
35. Самаричева А. И. Англоязычное влияние на немецкий компьютерный дискурс. *Язык, коммуникация и социальная среда*. Воронеж, 2001. № 1 С. 71-74. URL : <http://lse2010.narod.ru/index/0-280>. (дата звернення 22.10.2018)
36. Сапогова Л. И. Опыт семантико-стилистического сопоставления морфемных усечений с прототипами : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Тула, 1968. 14 с.
37. Светличная Н. О. Грамматика аббревиатуры : морфонологические признаки и прагматическое созначение. *Научные исследования: от теории к практике*. Чебоксары, 2016. № 1. С. 236–238.
38. Сергеева Т. С. Аббревиатура в системе лексических сокращений. *Филологические науки*, 2013. № 6. С. 174–179.
39. Сергеева Т. С. Аббревиатуры в системе лексической парадигмы номинаций. *Филологические науки*, 2015. № 3. С. 154–157.
40. Сокращения на римских монетах. URL : <http://www.sulla.k21vek.com/coins/abbreviatur.htm> (дата звернення 20.09.2019)
41. Скржинская Е. Ч. Техника эпохи западноевропейского средневековья. *Очерки истории и техники докапиталистических формаций*. Москва : Высшая школа, 1936. С. 207–343.
42. Смирницкий А. И. Лексикология английского языка. Москва : Изд-во литературы на иностранных языках, 1965. 260 с.
43. Степанова М. Д., Фляйшер В. Теоретические основы словообразования в немецком языке. Москва : Высшая школа, 1982. С. 95–103.
44. Фридрих И. История письма. Москва : Едиториал УРСС, 2001. 320 с.

45. Хуснуллина Ю. А. Структурно-семантическая и функциональная специфика аббревиатур компьютерного дискурса : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19. Москва, 2012. 27 с.
46. Шадыко С. О Аббревиатуры в русском языке : (В сопоставлении с польским) : дис. ... д-ра филолог. наук : 24.11.99. Варшава, 2000. 440 с.
47. Шалимов А. Б. Социальные медиа как форма бытия и социальный институт. *Журнал Сибирского федерального университета*, 2012. № 7. С. 970–977.
48. Шанский Н. М. Очерки по русскому словообразованию. Москва : Московский государственный университет, 1968. 310 с.
49. Шаповалова А. П. Аббревиация и акронимия в лингвистике. Ростов-на-Дону : Изд-во РГПУ, 2003. 350 с.
50. Шаповалова А. П. Опыт построения общей теории аббревиации. Ростов-на-Дону, 2004. 421 с.
51. Шаховский В. Н. Языковая личность в эмоциональной коммуникативной ситуации. *Филологические науки*. № 2. 1998. С. 43–47.
52. Шелковина И. П. Обновление лексики современного немецкого языка путем аббревиации. *Вестник Московского Государственного университета. Технологии в образовании : Серия Гуманитарные науки*. Москва, 1996. № 3. С. 5–8
53. Ярмашевич М. А. Образование и функционирование аббревиатур в газетно-публицистическом и научном стилях (к проблеме соотношения кода и текста) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19. Саратов, 1990. 219 с.
54. Allacronyms. URL : <http://www.allacronyms.com/aa-types-of-acronyms> (дата звернения 05.10. 2019).
55. Algeo John. The Origins and Development of English Language. Belmont : Wadsworth Publishing, 2009. 315 p.
56. Arnold I. V. The English Word. Moscow : High School, 1986. 295 p.
57. Bauer L. English Word-Formation. Cambridge : Cambridge University Press, 1983. 311 p.

58. BBC News. URL : [Http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/2814235.stm](http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/2814235.stm) (дата звернення :10.11.2019).
59. Bischoff B. *Latin Palaeography : Antiquity and the Middle Ages*. New York : Cambridge University Press. 1986. 450 p.
60. Bradley H. *The Making of English*. London : Macmillan & Co., 1946. 245 p.
61. Cannon G. Abbreviations and Acronyms in English Word-Formation. Pennsylvania : Duke University Press, 1989. № 2. P. 103–105.
62. Cannon G. Statistical etymologies of new words in American English. URL : <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/007542427801200102> (дата звернення : 20.10.2019)
63. Goldsmith Walter *Comparative Functionalism: An Essay in Anthropological Theory*. Berkeley and Los Angeles : University of California Press, 1966. P. 54–57.
64. Gorniak-Kocikowska K. The Computer Revolution and the Problem of Global Ethics. *Science and Engineering Ethics*. New Haven, 1996. Vol. 2. P. 177–190.
65. Heller L G. A Typology of Shortening Devices. URL : <https://www.jstor.org/stable/454464?seq=1> (дата звернення : 22.10.2019).
66. Kirby W. *Military Abbreviations*. New York : Appleton, 1918. 82 p.
67. Kreidler Ch. Creating New Words by Shortening. *Journal of English Linguistics*. Kansas : Sage Publications, 1979. Vol. 13. P. 24–36.
68. Kohnen Th. Religious discourse. *Historical Pragmatics*. Berlin : Mouton de Gruyter, 2010. P. 523–547.
69. López Rúa P. English Acronyms and Alphabetisms : A Continuum Based Approach. *Proceedings of the 20th International AEDEAN Conference*. Barcelona : Universitat de Barcelona, 1997. P. 213–218.
70. Madoo URL : [madoo.net/6468/ memory-k-im-anlaut](http://madoo.net/6468/memory-k-im-anlaut). (дата звернення : 22.10.2019).
71. Malenica F. A. Abbreviations in English military terminology. *Brno Studies in English*. URL : <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/bse> (дата звернення : 23.10.2019).

72. Marchand H. The Categories and Types of Present-Day English Word-formation. München : C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, 1969. 545 s.
73. Salomova G. The reflection features of abbreviations and acronyms of the English language. The Second International conference on development of pedagogical science in Eurasia. Vienna : East West, 2014. P. 174–176.
74. Skorokhodova E.Yu. Uses of abbreviations in modern Russian language. URL : <https://oapub.org/lit/index.php/EJLLL/index> (дата звернення : 23.10.2019).
75. Stern, G. Meaning and Change of Meaning. With Special Reference to the English Language. Bloomington : Indiana University Press, 1964. 314 p.
76. Sunden, K. Contributions to the Studies of Elliptical Words in Modern English. Uppsala : Kessinger Publishing, 2010. 49 p.
77. The reality net. URL : <https://www.the-reality.net/Pups/guestbook/page-65/> (дата звернення : 09.11. 2019).

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

78. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов / гл. ред. М. В. Лазова. Москва : Советская энциклопедия, 1966. 606 с.
79. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4 т. Москва : Русский язык, 1981. Т. 2. 779 с.
80. Лингвистический энциклопедический словарь / гл. ред. В. Н. Ярцева. Москва, 1990. 6–7 с.
81. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка : 80 000 слов и фразеологических выражений / гл. ред. Н. Ю. Шведова. Москва : Азбуковник, 1999. 944 с.
82. Толковый словарь русского языка / гл. ред. Д. Н. Кузнецов. Москва : Гос. изд-во иностранных и национальных словарей, 1938. 1500 с.

83. Языкознание. Большой энциклопедический словарь / гл. ред. В.Н. Ярцева. Москва : Большая Российская энциклопедия, 1998. 688 с.
84. Collins H. Cobuild Advanced Learner's English Dictionary. New Digital Edition. New York : Harper Collins Publishers, 2008. 450 p.
85. Lewandowski T. Linguistisches Wörterbuch. Bd. I–III. Wiesbaden : Quelle u. Meyer, 1994. 1287 S.
86. Merriam-Webster. URL : <https://www.merriam-webster.com/thesaurus> (дата звернения : 29.10.2019).
87. Mobile Communication Database (MoCoDa). URL : <https://www.unidue.de/~hg0263/MoCoDa/?site=anzeige&id=3610&highlight=Кр> (дата звернения : 29.10.2019).
88. Urban dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com> (дата звернения : 29.10.2019).

SUMMARY

The presented paper is dedicated to the analysis of such a topical problem as the usage of abbreviation in the virtual communication.

The object of the work can be defined as the English virtual discourse.

The main aim of the paper consists in comprehensive study of the linguopragmatic aspect of virtual communication in English language. It determined the accomplishment of such objectives as:

- to specify the definition of the term abbreviation;
- to analyze different approaches to the classification of abbreviations;
- to define the functions of abbreviations in texts and in communication;
- to identify the features of virtual communication and the features of Internet discourse and the area of use of abbreviations;
- to research the most commonly used abbreviations on the web using social media material (Facebook), create own list and classify abbreviations.

There are different approaches to classifying abbreviations by linguists. This can be explained by the fact that many abbreviations are difficult to attribute to a particular class, since there are a number of boundary phenomena between types of abbreviations, and so some of them may change from one type to another when undergoing changes. The main features of virtual communication reductions are time-saving to transmit more concise information. The area of use of acronyms at the present stage is wide and includes media discourse, political discourse, computer discourse, Internet discourse. We identified the most commonly used acronyms on the Internet, including Facebook, made our own list, and classified the abbreviations selected on the Internet by our own classification.

Key words: *abbreviaton, discourse, virtual communication, media discourse, classification, Internet.*

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ**

Я, Зайцева Катерина Олегівна, студент(ка) 2 курсу, форми навчання заочна, факультету іноземної філології, спеціальність філологія, освітньо-професійна програма мова і література (англійська), адреса електронної пошти kmishyna96@gmail.com, – підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Абревіація в сучасній англійській віртуальній комунікації» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена; – заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії; – згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (студент) _____